

«7/24.tm»:
«Türkmenistan
Sport» halkara
žurnalyňyň
elektron
goşundysy

№ 39 (226)
23.09.2024

ESASLANDYRYJYSY — TÜRKMENISTANYŇ BEDENTERBIÝE
WE SPORT BARADAKY DÖWLET KOMITETI

**TÜRKMENISTANYŇ
GARASSYZLYGYNÝŇ
33 ÝYLLYGY MYNASYBETLI
ÝURDUMYZYŇ YKDYSADY
ÜSTÜNLIKLERIŇ SERGISI GEÇIRILDI**

ARKADAGLY GAHRYMAN SERDARYMYZ BILEN ÖŇE BARÝAR WATANYM!

GAHRYMAN ARKADAGYMYZYŇ DÖWLETLI ÝOLUNY ÜSTÜNLIKLI
DOWAM ETDIRÝÄN ARKADAGLY GAHRYMAN SERDARYMYZYŇ BAŞDA
DURMAGYNDY ÝETILÝÄN BELENT SEPGITLER ATA WATANYMYZY
ARZUWLARYŇ HASYL BOLÝAN DIÝARYNA ÖWÜRDI

✓ Döwlet Baştutanymyzyň Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipesine girişmek dabarasynynda buýsanç bilen dile getiren «Watan diňe halky bilen Watandyr! Döwlet diňe halky bilen döwletdir!» diýen paýhasly sözleri watandaşlarymyzy ruhlandyrýar. Şeýlelikde, Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ýolbaşçylygynda türkmen halky özüniň nura geljegini gurýar. Rõwşen günlere uzaýan bu ýollarda halkymyzyň agzybirligi we jebisligi, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň öňdengörüjiligi we tutanýerliligi birleşip, eşretli ertirlere uzaýan menzilleri many-mazmun bilen, uly ynam we yhlas bilen baýlaşdyrýar.

Gahryman Arkadagymyzyň başda durmagynda gazanylan üstünlikleriň we ýetilen belent sepgitleriň Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan üstünlikli dowam etdirilýän zamanasynda türkmen halkynyň bagtyýar günleriň hözirini görüp ýaşauandygy, munuň üçin bolsa çekilýän halat zähmet bilen bagtyýar günleri bezemäge mümkinçiligiň bardygy her bir raýaty ruhlandyrýar. Şonuň netijesinde bu günki gün öz halkynyň bagtyýar durmuşy ugrunda gije-gündiz alada edýän hormatly Prezidentimiziň görkezzen aýdyň ýoly bilen bagtyýar geljege sary ynamly gadam urýarys!

Parasatly döwlet Baştutanymyzyň durmuşa geçirýän, uzak geljegi nazarlaýan başlangyçlary Gahryman Arkadagymyzyň durmuşa geçiren tutumly işleriniň dowamy bolup, Türkmenistany ösüşleriň täze belentliklerine çykarýar.

Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk şanly baýramyny zähmet üstünlikleri hem-de belent sepgitler bilen garşy alýan, asuda Watanymyzyň gujagynda döredýän we gurýan halkymyzyň hormatly Prezidentimiziň adyna aýdýan alkyslaryna goşulyp, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janynyň sag, ömrüniň uzak bolmagyny arzuw edýäris!

**«Türkmenistan Sport»
halkara žurnaly.**

TALYPLAR TÜRKMEN HALYSYNYŇ MILLI MUZEÝINDE

✓ «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň ilkinji Zenanlar guramasynyň guramagynda talyp gyzlaryň gatnaşmagynda «Türkmenhalysy» döwlet birleşiginiň Türkmen halysynyň milli muzeýine gezelenç guraldy.

Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallalarynyň netijesinde milli gymmatlyklarymyzy dünýä ýaýmak we wagyz etmek hem-de ÝUNESKO-nyň «Adamzadyň maddy däl medeni mirasynyň görnükli nusgalarynyň sanawyna» girizilen türkmen halysynyň dünýä mirasyndaky ornuny dabaralandyrmak, nesilden-nesle geçip gelýän halyçylyk sungaty-

ny ýaş nesillerimize ýetirmek maksady bilen guralan gezelenç talplarda ýakymly täsir galdyrdy.

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriňiň talyp gyzlary türkmen halylarynyň milli gymmatlyk hökmündäki ähmiýeti hakynda öz pikirlerini dile getirip, güllerden görk alan ajaýyp halylarymyza bolan buýsançlaryny beýan etdiler.

Läle ANNAMYRADOWA,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň uly mugallymy.

YLMY ÝYGYNDY NEŞIR EDILDI

✓ Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty tarapyndan «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylyna bagyşlanyp taýýarlanan «Sagdynlyk we ruhubelentlik — döwrüň şygary, äleme nusgadyr dana Pyragy» atly ylmy-amaly maslahatyň makalalar ýygyny neşir edildi. Ylmy ýygynnda Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň, şeýle hem ýurdumyzyň ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň professor mugallymlarynyň, ylym-bilim edaralarynyň ylmy işgärleriniň, hünärmenleriniň taýýarlan ylmy makalalary girizildi.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Magtymguly Pyragynyň döredijiliginde sagdyn durmuş ýörelgeleriniň, adamyň hereketde bolmagynyň, zähmetsöýerligiň peýdalarynyň, türkmeniň döwletlilik ýörelgeleriniň öwrenilişi, türgentleri taýýarlamakda, ýaşlarda sagdyn durmuş ýörelgelerini terbiýelemekde ussat şahyryň öňe süren pikirleriniň, çuňňur manly goşgularynyň ähmiýetini beýan edýän ylmy makalalar ýokary okuw mekdepleriniň mugallymlaryna, talypalaryna, sport tälimçilerine, hünärmenlerine we türgentlere, şeýle hem giň okyjylar köpçüligine niýetlenendir.

Mämmetsähet MÄMMETSÄHEDOW,
TDBSI-niň sport žurnalistikasy hünäriňiň talyby.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРКМЕНИСТАНА ПРИНЯЛ УЧАСТИЕ ВО ВТОРОМ САММИТЕ «ЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ – ГЕРМАНИЯ»

✓ Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов совершил рабочий визит в Республику Казахстан для участия в саммите «Центральная Азия – Германия». После традиционной церемонии совместного фотографирования на фоне государственных флагов стран – участниц встречи «Центральная Азия – Германия» главы делегаций были приглашены в зал заседаний.

В работе саммита, прошедшего под председательством главы Республики Казахстан, также приняли участие Федеральный канцлер Германии Олаф Шольц, Президент Киргизии Садыр Жапаров, Президент Таджикистана Эмомали Рахмон, Президент Узбекистана Шавкат Мирзиёев.

Приветствуя высоких гостей, Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев подчеркнул, что регулярный и доверительный характер диалога на высшем уровне расценивается как свидетельство заинтересованности и стремления государств Центральной Азии и Германии к всестороннему развитию регионального стратегического партнерства.

Выступая на втором саммите «Центральная Азия – Германия», Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов подчеркнул важность экономического сотрудничества между странами Центральной Азии и Федеративной Республикой Германия. Он назвал экономику ключевым приоритетом в развитии отношений между регионами, отметив, что ее потенциал должен стать «локомотивом» взаимосвязей.

Президент Туркменистана Сердар Бердымухамедов выделил ряд ключевых направлений для партнерства, включая транспорт и логистику, энергетику, промышленное производство, химическую индустрию, машиностроение, медицину и фармацевтику, агропромышленный комплекс, а также разработки в сфере информационных технологий. Он

подчеркнул необходимость перехода к новым методам ведения совместного бизнеса, основанным на современных требованиях и запросах.

Глава Туркменистана также отметил перспективность создания совместных производств, сервисных и тренинговых центров на территории стран Центральной Азии, а также организации обучения высококвалифицированных специалистов. По его мнению, сочетание выгодного географического положения региона, его природных ресурсов и демографического потенциала с промышленным и технологическим уровнем Германии открывает широкие возможности для совместной работы. Президент Сердар Бердымухамедов выразил уверенность, что экономическое, торговое и инвестиционное сотрудничество в формате «Центральная Азия – Германия» отвечает интересам всех участников и имеет хорошие перспективы для развития и расширения.

В ходе состоявшегося открытого, конструктивного диалога участники встречи высоко оценили достигнутый уровень взаимоотношений между странами Центральной Азии и Германией, особо отметив востребованность многостороннего диалога, всецело отвечающего интересам общего благополучия и прогресса.

Затем главы государств Центральной Азии и Федеральный канцлер ФРГ провели деловую встречу с руководителями ведущих немецких компаний, в ходе которой состоялся обстоятельный обмен мнениями о возможностях наращивания традиционного партнерства в рамках совместных проектов в таких перспективных областях, как перерабатывающая и химическая промышленность, логистика и транспорт, здравоохранение, сельское хозяйство, высокие технологии.

www.turkmenistan.ru

НЕРДÄНИŇ НАВАРЛАРЫ

✓ 16.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary T.Atahallyýewiň hem-de welaýatlaryň häkimleriniň gatnaşmagynda iş maslahatyny geçirdi.

✓ 17.09.2024 ý. Merkezi Aziýa döwletleriniň Baştutanlarynyň Germaniýa Federativ Respublikasynyň Federal Kansleri Olaf Şols bilen Gazagystanyň paýtagtynda geçirilýän ikinji duşuşygyňa gatnaşýan hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow german işewür toparlarynyň wekilleri bilen duşuşdy.

✓ 17.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Astana şäherinde geçirilýän «Merkezi Aziýa — Germaniýa» formatyndaky ýokary derejeli ikinji duşuşygyň çäklerinde Germaniýanyň Federal Kansleri Olaf Şols bilen duşuşdy.

✓ 17.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Astanada geçirilýän Merkezi Aziýa ýurtlarynyň döwlet Baştutanlarynyň we Germaniýa Federativ Respublikasynyň Federal Kansleriniň ikinji duşuşygyňa gatnaşdy.

✓ 19.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Yslam ösüş bankynyň (YÖB) ýolbaşçysy Muhammad Al Jasseri kabul etdi.

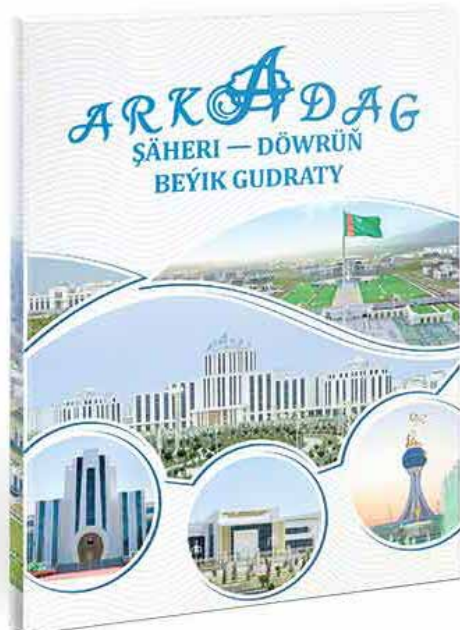
✓ 20.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň giňişleýin mejlisini geçirdi. Onda ýurdumyzyň durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň möhüm wezipeleri ara alnyp maslahatlaşyldy, käbir resminamalaryň taslamalaryna garaldy.

✓ 22.09.2024 ý. Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy, Hormatly il ýaşulusy Gurbanguly Berdimuhamedow Arkadag şäherine nobatdaky iş saparyny amala aşyrdy.

✓ 22.09.2024 ý. Türkmenistanyň Döwlet medeniýet merkeziniň Mukamlar köşgünde «Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ak ýoly, //Arşa göterilýär halkyň ykbaly» atly konsert geçirildi. Onda sahna ussatlary, halypa we ýaş estrada aýdymçylary, meşhur folklor-tans toparlary, Döwlet hory, çagalar döredijilik toparlary çykyş etdiler.

www.tdh.gov.tm

DÖWRÜŇ BEÝIK GUDRATY

✓ Paýtagtymyza geçirilen maýa goýum forumyna gatnaşyjylara gollanma hökmünde Türkmen döwlet neşirýat gullugy tarapyndan täze neşirler çap edildi. Şolaryň ilkinjisi «Arkadag şäheri — döwrüň

beýik gudraty» diýlip atlandyrylýar. Adyndan belli bolşy ýaly, kitapçada diňe ýurdumyzda däl, eýsem, tutuş sebitde hem ilkinji «akyly» şäher hasaplanýan Arkadag şäheri hakynda gürrüň edilýär. Ol Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwrüniň taryhy ösüşleriniň aýdyň nyşany bolan bu ajaýyp şäheriň nobatdaky waspnamasydyr. Mundan ozal «Arkadag şäheri — geljegiň şäheri» atly kitap hem uly ösüşlere, özgerişliklere eýe bolýan, türkmen ykdysadyýetiniň gudratyny jahana ýaýyyp, dünýäni haýrana goýýan täze şäheriň tarypnamasy bolup halkymyza gowşupdy.

Arkadag şäheri belent halkara ykrarnamalara eýedir. Bilşimiz ýaly, Türkmenistanyň täze taryhyna altyn harplar bilen ýazylyan şanly senede — 2023-nji ýylyň 29-njy iýunynda hormatly Prezidentimiziň gatnaşmagynda birinji tapgyry dabaraly ýagdaýda açylan bu «akyly» şäher bada-bat degişli halkara sylagladyr güwänamalaryň 21-sine my-

nasyp boldy.

Kitapçada bellenişi ýaly, häzirki döwürde daşary ýurtlar Türkmenistanyň ykdysady, maýa goýum mümkinçiliklerine uly gyzyklanma bildirýüwler. Sebitiň ajaýyp geografik ýerleşişini hasaba almak bilen, Türkmenistan halkara ulag we energetika taslamalaryny bilelikde işläp düzmegi möhüm hasaplaýar. Gürrüňi edilýän kitap, aýratyn-da, daşary ýurtly hyzmatdaşlaryň hoşniýetlilik, ynsanperwerlik, durnukly ösüş ýoly bilen ynamly öňe barýan, dünýäde uly üstünliklere, gyzyklanmalara eýe bolýan Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistan barada mundan ozal bilýänleriniň üstüni ýetirmekde örän ähmiýetlidir. Şonuň üçin hem bu kitabyň diňe bir ýurdumyzda däl, eýsem dostlukly döwletlerde-de okyjylarda uly gyzyklanma döretjekdigine ynanaýrys.

Daýanç KURBANOW,
Türkmen döwlet maliýe
institutynyň talyby.

TÜRKMENISTANYŇ GARAŞSYZLYGynyň 33 ÝYLlygy MYNASYBETLI YKDYSADY ÜSTÜNLIKLERIŇ SERGISI

✓ Paýtagtymyza ýurdumyzyň Garaşsyzlygynyň 33 ýyllygy mynasybetli Türkmenistanyň ykdysady üstünlikleriniň sergisi geçirildi. Däp bolşy ýaly, Watanymyzyň baş baýramynyň öňüsyrasynda geçirilen nobatdaky ykdysady gözden geçirilish ösüşiň aýdyň ýoluna düşen milli ykdysadyýetimiziň guwandyrjy üstünlikleriniň şöhlendirmäge gönükdirilendir.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe milli we dünýä tejribesini öwrenmek, öňdebaryjy tehnologiýalary ornaşdyrmak arkaly innowasion ösüşi üpjün etmek Türkmenistanyň halk hojalygy toplumynyň okgunly ösmeginiň baş şerti bolup durýar. Bu ugur şu gezekki gözden geçirilişiň hem häsiýetli tarapy bolup, onuň işine ykdysadyýetiň döwlete dahyly böleginiň düzümleriniň, bilim, medeniýet, sport, syýahatçylyk ulgamlarynyň wekilleri, ýurdumyzyň telekeçileri gatnaşdylar.

Serginiň açylyş dabarasyna Hökümet agzalary, Mejlisiň, ministrlikleriň, pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, harby we hukuk goraýjy edaralaryň, we laýgatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleriniň, ýurdumyzda işleýän diplomatik wekilhanalaryň, halkara guramalaryň

ýolbaşçylary, işewür toparlarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri gatnaşdylar. Myhmanlaryň hatarynda Dünýä türkmenleriniň ynsanperwer birleşiginiň XXIV maslahatyna gatnaşyjylar hem bar.

Sergi meýdançasynynda ilatyň durmuş derejesiniň ýokarlandyrylmagyna, adamlaryň zähmet çekmegi we dynç almagy üçin mynasyp şertleriň döredilmegine gönükdirilen döwlet maksatnamalarynyň durmuşa geçirilmeginde ykdysadyýetimiziň dürli pudaklarynyň goşýan goşantlarydyr mümkinçilikleri giňden şöhlendirilýär. Bu ýerde ýokary tehnologiýaly enjamlar, häzirki zaman gurluşyk we timarlaýyş serişdeleri, kompýuter, kommunikasiýa mümkinçilikleri, azyk senagatynda ýetilen sepgitler, ekologik meseleleriň çözügüni tapmakda gazanylan üstünlikler, sport we syýahatçylyk ulgamyň ösüşi, ýurdumyzyň ylmy, işgärler, medeni kuwwatlyklary görkezilýär.

Sarp ediş bazarynda milli önümlerimizi giňden tanyşdyrmakda netijeli meýdança öwürülen Türkmenistanyň ykdysady üstünlikleriniň sergisi hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ösüşiň

täze belentliklerine tarap ynamly öňe barýan ýurdumyzyň gazanýan üstünlikleriniň netijesinde halkymyzyň durmuş derejesiniň yzygiderli ýokarlanýandygynyň aýdyň beýanyna öwürüldi. Forumyň ahlynda oňa gatnaşyjylara degişli diplomlar we şahadatnamalar gowşurylar.

Bägül TAGYÝEWA,
Türkmen döwlet maliýe
institutynyň talyby.

GARAŞSYZLYGYŇ MIWELERI

✓ Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanyň her bir günü beýik ösüşlere, şanly wakalara beslenýär. Konstitusiýanyň kadalary, Türkmenistanyň kanunlary arkaly adam hukuklary goralýan hem-de kepillendirilýän demokratik, hukuk we dünýewi döwlet bolan ýurdumyzda ösüşiň täze tapgyrynda ägirt uly özgermeler amala aşyrylýar.

33 ýyl mundan ozal gadymy türkmen halkynyň erk-islegi amala aşyrylyp, «Türkmenistanyň Garaşsyzlygy we döwlet gurluşynyň esaslary haknda» Konstitusion kanun kabul edildi hem-de Türkmenistan Garaşsyz döwlet diýlip ygylan edildi. Öz Garaşsyzlygyna eýe bolan günden bari ýurdumyz ýylsaýyn ösüşlerden-ösüşlere tarap ynamly öňe barýar, durmuş-ykdysady maksatnamalar üstünlikli durmuşa geçirilýär, döwlet dolandyryşy kämilleşdirilýär. Ýurdumyzyň demokratik, hukuk we dünýewi esaslaryny pugtalandyrmak boýunça yzygiderli tagallalar edilýär.

Bu gün biz «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynyň şan-şöhrete we uly üstünliklere beslenýän döwründe Garaşsyzlyk ýyllarynda ýurdumyzyň durmuşynda bolup geçen özgermelere baha bermek bilen, özygtyýarly ösüşiň her gününüň, her aýynyň taryhy ähmiýetli syýasy, ykdysady, medeni wakalara beslenendigini uly ynam bilen aýdyp bilers.

Gahryman Arkadagymyz Garaşsyz, hemişelik Bitarap ýurdumyzyň içeri we daşary syýasatyny öz halkynyň arzuw-maksadyna laýyk guramagy başardy. Ýurdumyzda başy başlanan beýik özgermeler halkara dereje-

de ykrar edilen Milli Lideriň häzirki zamanyň görnükli döwlet ýolbaşçysyna mahsus bolan pähim-paýhasyny we öndengörüjiligi tutuş dünýä açyp görkezdi. Türkmenistany senagat taýdan ösdürmek, ýurdumyzyň tebigy baýlyklaryny daşarky bazarlara çykarmak, halkara ulag geçelgelerini döretmek boýunça ägirt uly taslamalaryň durmuşa geçirilmegi, ýurdumyzyň kosmosy özleşdirýän döwletleriň hataryna goşulmagy, obadýr şäherleriň keşbiniň tanalmaz derejede özgermegi, paýtagtymyzyň dünýäniň iň gözəl şäherleriniň birine öwürilmegi, geljeğiň, ýaşlaryň şäheri bolan Arkadag şäheriniň gurulmagy — bularyň hemmesiniň gözbaşynda Gahryman Arkadagymyzyň il-ýurt bähbitli adalary bardy. Häzirki wagtda ýurdumyzda durmuşa geçirilýän özgermeler hormatly Prezidentimiz tarapyndan üstünlikli dowam etdirilýär.

Garaşsyzlyk bize ata-babalarymyzyň özbaşdak döwlet gurmak baradaky arzuwларыny amala aşyrmaga mümkinçilik berdi. Şu döwürde demokratik, hukuk, dünýewi döwletimiziň berk binýady tutuldy. Halkymyzyň aňynda, medeni hem-de ruhy durmuşynda uly öwürülişikler bolup, düýpgöter täze jemgyýetçilik gatnaşyklarynyň ulgamy kemala geldi. Döwlet Garaşsyzlygymyz halkymyzyň öz gözbaşyny münýýlyklardan alyp gaýdýan maddy we ruhy gymmatlyklaryny, nesilden-nesle geçip gelýän ynsanperwer däplerini dikeltmäge mümkinçilik berdi.

Mähriban Watanymyzda şöhratly peyderimiziziň halk häkimiýetligi baradaky milli däpleri döwrebap derejede dowam etdirilýär. Gahryman Arkadagymyzyň baş-

langyjy boýunça ýurdumyzda demokratik ýörelgelere täzeden itergi berildi. Halk häkimiýetliginiň ýokary wekilçilikli edarasynyň — Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň döredilmegi munuň aýdyň subutnamasydyr. Ýurdumyzyň kanun çykyaryjylyk ulgamynda amala aşyrylan konstitusion özgermeleriň netijesinde bir palataly parlamentiň döredilmegi adam hukuklarynyň we azatlyklarynyň goraglylygynyň döwlet tarapyndan kepillendirilmegini, jemgyýetiň ähli ugurlarynda halk häkimiýetliginiň ösdürilmeginiň üpjün edilmegi türkmen döwletiniň ählitaraplaýyn ösüşlere tarap ynamly gadam urýandygyny alamatlandyryýar.

Abdylla ORAZOW,
Türkmenistanyň Döwlet energetika institutunyň uly mugallymy.

TALYPLAR SPORTUNYŇ HALKARA GÜNI

✓ Ata Watanymyzda sport diplomatiýasy we halkara sport gatnaşyklary giňden ösdürilýär. Halkara giňişliginde dostlukly gatnaşyklaryň ilçisi bolan sport diplomatiýasy ýurdumyzyň daşary syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biri hasaplanylýar. Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda iri halkara derejesindäki sport guramalary, federasiýalary bilen işjeň hyzmatdaşlyk ýola goýulýar. Ýurdumyzyň başlangyjy boýunça «Birleşen Milletler Guramasynyň oýunlary» atly Kararnamanyň biragyzdan kabul edilmegi baradaky hoş habar Gahryman Arkadagymyzyň başlangyçlaryna esaslanýan, hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda alnyp barýlýan parahatçylyk söýüjilikli daşary syýasatyň we sport diplomatiýasynyň dünýäde dabaralanýandygynyň nobatdaky güwäsine öwürüldi.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda Türkmenistanyň Garaş-

syzlygynyň şanly 33 ýyllyk baýramy we Birleşen Milletler Guramasynyň Bilim, ylym we medeniýet meseleleri boýunça guramasyny (ÝUNESKO) we Halkara talyplar sport federasiýasyny (FISU) tarapyndan esaslandyrylan Talyplar sportunyň halkara günü mynasybetli Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda «Sport mümkinçilikleriniň we üstünlikleriniň ýurdy bolan Wa-

tanymyzda talyplar sporty ösüş ýolunda» atly sport çäreleri ýaýbaňlandyryldy. Ýokary okuw mekdeplerinde bedenterbiýe we sport işlerini kämilleşdirmek hem-de ýaşlaryň fiziki işjeňligini ýokarlandyrmak barada sport klublaryň gatnaşmagynda okuw maslahatyny, ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda sportuň woleýbol, basketbol, futzal görnüşleri boýunça ýaryşlary, şeýle-de onuň çäklerinde ylmy-amaly maslahatyny öz içine alýan çäreler uly ruhbelentlige beslendi.

Sport çäresine gatnaşanlar Watanymyzy we halkymyzy agzybirlikde rowana ak ýollar bilen ösüşiň täze belentliklerine tarap alyp barýan Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza çäksiz hoşallyk sözlerini beýan etdiler.

Orazbibi HAJYAMANOWA,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň sport žurnalistikasy hünäriň 1-nji ýyl talyby.

«AŞGABAT»

KÖPUGURLY STADIONY BAÝRAMÇYLYGYŇ BOSAGASYNDA

✓ Türkmenistan dünýä nusgalyk başlangyçlary öňe sürüp, döwletli tutumlara badalga berýän kuwwatly döwlete öwürüldi. Hormatly Prezidentimiz her bir raýatyň bagtyýarlygynyň, agzybirliğini we parahat durmuşda ýaşamagyň hatyrasyna uly işleri durmuşa geçirýär.

Bedenterbiýe we sport adamzat jemgyýetini sagdyn, ruhubelent, tutanýerli we maksada okgunly edip terbiýelemekde uly ähmiýete eýedir. Sport sagdynlygyň hem ruhubelentligiň aýrylmaz bir bölegidir.

Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň «Aşgabat» köpugurly stadionynda sport hem-de wagyz-nesihat çäreleri yzygiderli geçirilýär. «Aşgabat» köpugurly stadionynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda tennis boýunça Aşgabat şäheriniň kubogyny almak boýunça ýaryş geçirildi. Bu ýaryşda üstünlikli çykyş eden türgenler mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk baýramçylygy mynasybetli geçiriljek Türkmenistanyň kubogyny almak ugrundaky ýaryşa gatnaşmak üçin hukuk gazandylar.

«Aşgabat» köpugurly stadionynyň tennis kordunda geçirilen tennis boýunça ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Aşgabat şäheriniň kubok ýaryşynda gyzlaryň arasynda birinji baýrakly orna Aişa Binbulatowa, oglanlaryň arasynda bolsa birinji baýrakly orna Selim Çagylow eýe boldular. Türgenleriň ikisi hem Aşgabat şäheriniň 10-njy sport mekdebinde sportuň tennis görnüşini boýunça tälim alýarlar. Mundan başga-da, Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk baýramçylygy mynasybetli agyr atletika boýunça ýaş-

laryň hem-de ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiligi geçirildi.

Ýurdumyza köpçülikleýin bedenterbiýäniň we sport hereketleriniň ýaýbaňlandyrylmagy bilen sporta höwesek çagalar, ýetginjek oglan-gyzlar, dürli ýaşdaky adamlar sagdyn durmuş ýörelgelerini berk berjaý edip, öz saglyklaryny berkidýärler. Olar jemgyýet hem adam bilen özara gatnaşyklaryny ösdürüp, durmuşdan lezzet alyp ýaşaýarlar, hereket we zähmet başarnyklaryny artdyrýarlar, şeýle-de öz mümkinçiliklerine görä sport üstünlüklerini gazanýarlar.

Ata Watanymyza türkmen halky üçin durmuşa geçirilýän her bir tutumly işler özüniň oňyn netijesini berýär. Esasan-da, ýurdumyzyň geljegi bolan ýaş nesliň beden taýdan sagdyn, dünýägaraýuşy giň, ruhubelent bolup ýetişmegi üçin bedenterbiýe we sportuň uly ähmiýeti bardyr. Ösüp gelýän ýaş nesilleriň çagalar bagyndan başlap, tä ýokary okuw mekdeplerine çenli bedenterbiýe we sport bilen meşgullanmalary üçin giň mümkinçilikleriň döredilmegi diýseň buýsandyryjydyr. Munuň arkasynda bolsa Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagalasy we irginsiz zähmeti durandyr.

Bize dünýä talaplaryna laýyk gelýän sport desgalarynda sport bilen meşgullanmaga döredip berýän mümkinçilikleri üçin Gahryman Arkadagymyza hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyza köp sagbolsun aýdýarys.

Guwanç GURTJAYEW,
«Aşgabat» köpugurly stadionynyň Medeni-guramaçylyk bölüminiň başlygy.

GARAŞSYZLYK – BELENT YKBAL

Baýramlaryň naýbaşsý — Garaşsyzlyk baýramy ýetip gelýär. Her ýyl bu ajaýyp baýrama garaşmagyň özi hem uly buýsanç. Baýramçylygy mynasyp garşylamak üçin her bir ulgamda uly üstünlükleri gazanmak üçin ýörite meýilnamalaýyn işler amala aşyrylýar. Gündelik täzeliklere ser salmak üçin gazetdir žurnallary ele alanyňda makalalarda ýa-da goşgy setirlerinde gabat gelýän «Garaşsyzlyk — biziň ata-babalarymyzyň arzuwlan bagty» diýen sözleri okanyňda, biygtyýar oýa batýarsyň.

Garaşsyzlyk biziň iň gymmatly baýlygymyzydyr. 1991-nji ýylyň tylla güýzünde ýurdumyz öz Garaşsyzlygyna eýe boldy. Bary-ýogy 33 ýylyň içinde Garaşsyz Türkmenistan döwletimiz tanalmaz derejede ösdi we özgerdi. Asmanymyzyň asudalygy, gündizleriň we gijeleriň parahat geçýändigini mukaddes Garaşsyzlygymyzyň bize beren peşgeşi bolup, Gahryman Arkadagymyzyň «Döwlet adam üçindir!» diýen şygarynyň doly derejede durmuşa ornaşdyrylýandygynyň subutnamasydyr.

Häzirki döwürde Türkmenistan dünýäniň abraýly halkara guramalary, ilkinji nobatda, Birleşen Milletler Guramasy we onuň ýöriteleşdirilen düzümleri bilen işjeň gatnaşyklary alyp barýar. Bu günki gün Türkmenistan parahatsöýüjilikli, ynsanperwer ýörelgeleri öňe sürmek bilen dünýä jemgyýetçiliginde mynasyp orunlaryň birini eýeleýär.

Garaşsyzlyk — belent ykbal! Bu gün türkmen halky hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Garaşsyzlyk toýuny toýlaýar. Bu toýuň ýakymyny bagtymyz ýaly belende göterilen Gün buşlaýar!

Baş baýramymyz — döwletlilik toýumyz gutly bolsun! Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwrüniň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly tutumly toýlara beslensin!

Ýaşasyn Gahryman Arkadagymyz we hormatly Prezidentimiz!

Ýaşasyn Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistan!

Läle AKGAÝEWA,
Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynyň talyby.

SAGDYN JEMGYÝETIŇ RUHY JOŞGUNY

✓ Erkinligiň gymmatynyň her bir adam üçin örän ýokary bolşy ýaly, bu jemgyýet babatda alanyňda-da şeýledir. Ýörite geçirilen pikir sorasmlaryň netijesinde ynsana bagtly durmuş üçin zerur bolan zatlaryň arasynda erkinligi saglyk bilen bir hatarda, hatda ondanam öňde goýanlaryň köpdügi-de muny tassyklaýar. Hakykatdan hem, erkinlik, azatlyk ýok ýerinde adam ömrüniň manysyz, onuň ruhy hem beden saglygynyň bitap boljakdygy düşnükli. Şu nukdaý-nazardan alanyňda hem mukaddes Garaşsyzlyga eýe bolan günümizden bári, halkymyzyň ruhunda çäksiz galkynyşyň döremegi, ýaşajyşymyza giňden ornан sagdyn durmuş ýörelgesiniň netijesinde berk bedenli hem kuwwatly nesliň kemala gelmegi bize erkinligiň, berkararlygyň beren bagty diýip, buýsanç bilen aýdyp bolar. Bu hakynda uly toýuň — mukaddes Garaşsyzlygymyzyň şanly 33 ýyllyk baýramynyň öňüsyrasynda her kim öz pikirini, öz ýürek sözünü aýtmaga çalyşýar...

Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň şanly 33 ýylynda hormatly Prezidentimiziň paýhasly baştutanlygynda ýurdumyzy durmuş-ykdysady taýdan ösdürmäge, mähriban halkymyzyň ýaşajyş-durmuş derejesini ýokartandyrmaga gönükdirilen giň gerimli maksatnamalar üstünlikli amala aşyryldy. Şolaryň hatarynda ýurdumyzyň saglyk ulgamynda bitirilen işler hem örän ähmiýetli netijelere eýe boldy.

Bilşimiz ýaly, Garaşsyzlyk ýyllarynda Türkmenistanda Gahryman Arkadagymyzyň ýolbaşçylygynda işlenip taýýarlanan «Saglyk» Döwlet maksatnamasyna laýyklykda, ynsan saglygyny goramak, sagdyn durmuş ýörelgelerini rowaçlandyrmak, bedenterbiýäni we köpçülikleýin sporty işjeňleşdirmek babatda köp işler durmuşa geçirildi. «Ene mähri», gaýragoýulmasyz «Tiz kömek» merkezleri, köpugurly hassahanalar, şypahanalar, derman serişdelerini öndürýän kärhanalar guruldy. Keselleri anyklamak, bejermek, öňüni almak boýunça öňdebaryjy usullary we innowasion tejribeleri işe ornaşdyrmakda, ynsan ömrüniň dowamllylygyny uzaltmak, elýeterli hem-de ýokary hilli lukmançylyk hyzmatlaryny üpjün etmek babatda öňat netijeler gazanyldy. Bu ugurda halkara hyzmatdaşlygy ösdürmekde dünýä bileleşigi, aýratyn-da, Bütindünýä Saglygy Goraýuş Guramasy (BSGG) tarapyndan ykrar edilen nusgalyk işler amala aşyrylýar.

«Sagdyn ene — sagdyn çaga — sagdyn geljek» atly Milli strategiýanyň, Türkmenistanda ilatyň kesellere garşy göreşmek ukypyny ýokartdyrmak boýunça Mil-

li maksatnamanyň, Ýokanç däl keselleriň öňüni almak we garşysyna göreşmek boýunça 2021 — 2025-nji ýyllar üçin Milli strategiýanyň, Türkmenistany temmäkiden azat ýurda öwürmek boýunça 2022—2025-nji ýyllar üçin Milli maksatnamanyň kabul edilmegi bilen, saglygy goraýuş ulgamyň işi has-da kämilleşdirildi. Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemaýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň serişdeleriniň hasabyna ilatyň, aýratyn hem, çagalaryň saglygy bilen bagly amala aşyrylýan işler milli saglygy goraýuş ulgamyň ösdürmekde, jemgyýetimiziň hem-de döwletimiziň iň ýokary gymmatlygy bolan adamyň abadançylygyny, bagtyýarlygyny üpjün etmekde ýurdumyza uly ösüşleriň gazanylandygyny görkezýär.

Türkmenistan dünýäniň döwletleri, iri halkara guramalary bilen saglygy goraýuş ulgamy boýunça köptaraplaýyn gatnaşyklary barha berkidýär. Telelukumçylyk we telemaslahatlar arkaly özara tejribe alyşmak, amaly lukmançylyga öňdebaryjy usullary ornaşdyrmak ýaly möhüm ugurlar boýunça ylmy-lukmançylyk gatnaşyklaryny giňeltmäge uly ähmiýet berilýär. Lukmançylyk hem-de ylmy diplomatiýa babatda hyzmatdaşlygyň täze ugurlaryny öňe sürmek bilen, Birleşen Milletler Guramasynyň ýöriteleşdirilen düzümleri, şol sanda, Bütindünýä Saglygy Goraýuş Guramasy bilen işjeň hyzmatdaşlyk ösdürilýär. Saglygy goraýuş we lukmançylyk ulgamynda maksatnamalaýyn özgertmeleri amala aşyrmak arkaly, Garaşsyz, hemişelik Bitarap döwletimiziň saglygy goraýuş we derman senagaty ulgamynda täze ösüşler netijeli üpjün edilýär.

Bitirilýän bu beýik işleriň ählisiniň aňyrsynda duran mizemez berkararlyk, erkinlik hem azatlyk mukaddes Garaşsyzlygymyzyň esasynda bizi has-da beýik maksatlary amal etmäge çagyýar. Goý, dünýäde parahatçylygy ösdürmekde, dost-doganlygyň rowaçlanmagyny, ýurdumyzyň ykdysady kuwwatyny artdyrmakda beýik işleri durmuşa geçirýän Gahryman Arkadagymyzyň, hormatly Prezidentimiziň janlary sag, ömürleri uzak, il-ýurt bähbitli tutumly işleri rowaç bolsun! Ösüş-özgerişlere beslenip, bedew bady bilen öňe barýan Türkmenistan Diýarymyz hemişe gülläp össün!

Gurbanbaý BÄŞIMOW,
M.Garryjew adyndaky TDLU-nyň
Adam anatomiyasy, topografik anatomiyaja
we operativ hirurgiýa kafedrasynyň müdiri.

XXV КОНФЕРЕНЦИЯ ГУМАНИТАРНОЙ АССОЦИАЦИИ ТУРКМЕН МИРА

✓ В Центре общественных организаций Туркменистана состоялась XXV конференция Гуманитарной ассоциации туркмен мира (ГАТМ). В работе форума, прошедшего в преддверии главного праздника страны – Дня независимости – приняли участие представители туркменских диаспор из ряда зарубежных государств, а также делегаты со всех регионов страны.

Президент Сердар Бердымухамедов направил участникам конференции приветственное послание. Поздравив их с 33-й годовщиной независимости нейтрального Туркменистана, а также с началом работы XXV конференции Гуманитарной ассоциации туркмен мира.

В ходе состоявшегося пленарного заседания делегаты были подробно проинформированы об успешно претворяемых в жизнь масштабных социально-экономических программах, призванных приумножить благополучие народа и международный авторитет Туркменистана, а также реализуемых крупных международных проектов, способствующих дальнейшему развитию плодотворного сотрудничества с государствами мира. Как отмечалось, в настоящее время в 14 зарубежных странах действуют 27 отделений Гуманитарной ассоциации туркмен мира.

Представители из Германии, Афганистана, ОАЭ, Турции, рассказывая о деятельности зарубежных отделений ГАТМ, с гордостью отмечали, что сегодня независимый нейтральный Туркменистан на деле демонстрирует свое стремление всесторонне развивать традиционные узы дружбы, взаимоуважения, добрососедства и взаимовыгодного сотрудничества с зарубежными государствами в различных сферах.

В завершение XXV конференции ГАТМ было принято благодарственное обращение к Президенту Сердару Бердымухамедову, в котором главу Туркменистана поздравили с 33-й годовщиной независимости страны и.

Гылычныяз ХУММЕДОВ,
преподаватель ТГУ
имени Махтумкули.

GELJEGIMIZIŇ ŞAMÇYRAGY

Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan asyly işleriniň Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan üstünlikli dowam etdirilmegi esasynda ýaş nesil baradaky alada, ony milli we umumadamzat gymmatlyklaryna ygrarlylyk ruhunda terbiýelemek meseleleri döwlet syýasatynyň esasy ugurlarynyň hatarynda durýar. Amala aşyrylýan giň gerimli özgertmeleriň çäklerinde milli bilim ulgamyny kämilleşdirip, ýokary derejeli hünärmenleri taýýarlamağa aýratyn ähmiýet berilýär.

✓ Ösüp geljän ýaş nesliň hemmetaraplaýyn bilimli, terbiýeli bolmagy we ýaşlaryň dünýä ylmyna çuňňur aralaşmagy ugrunda döwlet derejesinde alada edilýär. Ýurdumyzda dünýä ülnülerine laýyk geljän orta bilim we mekdep ýaşyna çenli çagalara edaralary döwrebap multimedia enjamlary, sanly tehnologiýalar bilen üpjün edilýär. Bu bolsa okuwçylaryň sazlaşykly ösmegi, olaryň döredijilik ukypalarynyň we zehinleriniň kämilleşmegi üçin giň mümkinçilikleri açýar. Umumybilim berjän orta mekdepleriň 1-nji synpyna kabul ediljän çagalara kompýuterleriň gowşurylmagy ýurdumyzda ösüp geljän ýaş nesilleriň elektron serişdelerini, sanly ulgamy has irki döwürde özleşdirmegini üpjün etmäge gönükdirilendir.

Sanly ulgam adamlaryň, aýratyn-da, ýaşlaryň hyzmatlaryna, okuw işlerine has giňden hem-de köptaraply esasyda aralaşmagyna mümkinçilik döredýär. Milli bilim ulgamyna täze tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagy bu ugurda zerur bolan amatlyklaryň üpjün edilmegini şertlendirýär. Ýurdumyzda ýaýbaňlandyrylan giň möçberli özgertmelere hem-de «Türkmenistanda 2019 — 2025-nji ýyllarda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň Konsepsiýasyna» laýyklykda, gylm, bilim we önümçilik aragatnaşyklary pugtalanýar. Ýokary okuw mekdeplerinde täze hünärler açylyp, inžener-tehniki, tehnologiýa we beýleki zerur ugurlar boýunça okatmagyň usulyýeti kämilleşdirilýär.

Sanly ulgamyň yzygiderli ornaşdyrylmagy ähli ugurlarda ykdysady ösüşi we ýokary öndürijiligi gazanmaga, jemi içerki önümiň düzüminde maglumat-kommunikasiýa tehnologiýalarynyň paýyny artdyrmaga, döwlet dolandyryşynyň netijeliligini ýokarlandyrmaga, esasy önümçilik-ykdysady işleri awtomatlaşdyrmaga, ýokary tehnologiýaly pudaklarda täze iş orunlaryny döretmäge, şeýle hem halkyň ýaşaýyş-durmuş şertlerini has-da ýokarlandyrmaga giň mümkinçilikleri döredýär.

Ýurdumyzy hemmetaraplaýyn ösdürüp, dünýäniň öndebaryjy döwletleriniň hataryna çykaran hem-de halkymyzyň boletin durmuşda ýaşamagy ugrunda uly tagallalary edjän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň asyly işleri rowaçlyklara beslensin!

Şirinjemal HAJYÝEWA,
Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň talyby.

YNSAN KALBYNYŇ RUHY LUKMANY

✓ Gündogaryň beýik akyl-dary we nusgawy şahyry Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli ýaşlaryň arasynda «Ynsan kalbynyň ruhy lukmany» ady bilen «tegelek stolun» başynda duşuşyk geçirildi. «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda milli mirasymyzy ylmy esasyda öwrenmäge, nusgawy edebiýatymyzy dünýä ýaýmaga, wagyz etmäge möhüm ähmiýet berilýär. Şunda akyl-dar şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň eserlerini öwrenmekde alymlar, bilim işgärleri tarapyndan nusgalyk işler alnyp barýlýar.

Magtymguly Pyragynyň döredijiliginden hyýalyňa geljän setirler dünýä akyl-daralarynyň, alymlarynyň ruhy mirasynyň gymmatynyň näderejede ýokarydygyny ukrar edýär. Şahyryň goşgularynda öz döwrüne çenli ýaşap geçen belli şahsyýetleriň döredijiligine ýüzlenilýär, akyl-daralaryň gymmatly hazynasyna okyjynyň ünsi çekilýär. Akyl-dar şahyryň goşgulary özüniň köptaraplylygy, many-mazmuna baýlygy, ýokary çeperçilik derejesi bilen aýratyn tapawutlanýar. Şeýle gymmatly goşgulary ylmy esasyda öwrenmek bilen edebiýatçylardyr dilçi alymlar şahyryň mertebesini has-da belende göterýärler. Çünki hormatly Prezidentimiziň tagallasy bilen akyl-daryň şygrylaryny ylmy esasyda öwrenmäge, geçmiş mirasymyzy wagyz etmäge giň mümkinçilikler döredilýär. Bize şeýle giň

mümkinçilikleri döredip berjän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, döwletli işleri oňuna bolsun!

Ýolly ALLABERDIÝEWA,
TMÝG-niň Darganata etrap Geňeşiniň gurmaçylyk bölüminiň esasy hünärmeni.

«ÝOL HEREKETINIŇ HOWPSUZLYGY — ÖMRÜMIZIŇ RAHATLYGY»

✓ TMÝG-niň Esenguly etrap Geňeşi etrap bilim bölümi bilen bilelikde «Ýol hereketiniň howpsuzlygy — ömrümiziň rahatlygy» ady bilen ýaýbaňlandyrylan köçe-ýol hereketleriniň düzgünlerini ýaş nesilleriň aňyna ornaşdyrmak maksady bilen, «Ýaşyl ýşyk» atly bäsleşik geçirdi. Duşuşykda biraýlygyň ähmiýeti, Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň raýatlaryň saglygy, ösüp gelýän ýaş nesil barada edýän taýsyz tagallalary barada edilen çykyşlar diýseň täsirli boldy. Zehinlije körpeleriň gözeli tebigatymyzy, köçe-ýol hereketini

wasp edýän goşgudyr aýdymlyry, geçelgeden geçmek üçin şertli belgileri esasynda geçmedigi dogrusynda eden çykyşlary çärä gatnaşanlarda uly täsir galdyrdy. Çäräniň ahyrynda oňa gatnaşan çagalara Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Esenguly etrap Geňeşi tarapyndan ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

**Tagandurdy TAGANDURDYÝEW,
TMÝG-niň Esenguly etrap
Geňeşiniň başlygy.**

✓ Gyzylybat etrap garnizonynda Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly ýolbaşçylygynda «Ýol hereketiniň howpsuzlygy — ömrümiziň rahatlygy» atly bir aýlyk çäre yglan edilmegi mynasybetli wagyz-nesihat çäresi geçirildi. Geçirililen bu çärä Gyzylybat garnizonynyň harby awtomobil gözegçiliginiň we TMÝG-niň Gyzylybat etrap Geňeşiniň hem-de Gyzylybat etrabynyň PÝGB-niň wekilleri gatnaşdylar.

Ýol-ulag hadysalarynyň önüni almak, köçelerde, ýollarda we jemgyýetçilik ulaglarynda harby gullukçylaryň özlerini howpsuz we medeniýetli alyp barmak endiklerini terbiýelemek maksady bilen geçirilen bu çärede Gyzylybat etrabynyň PÝGB-niň uly gözegçisi, polisiýanyň kapitany Tugur Tugurow täsirli maslahatlary berdi. Bu geçirilen wagyz-nesihat duşuşygy harby gullukçylaryň ýol hereketiniň kadalaryny talabalaýyk ýerine ýetirmeklerine mynasyp täsirini ýetirer. Duşuşygyň ahyrynda merdana Watan goragçylarynyň adyndan Ýaragly Güýçleriniň Belent Serkerdebaşysyna alkyşly sözler aýdylp, il-ýurt bähbitli alyp barýan işleriniň rowaçyklara beslenmekligi arzuw edildi. Bizniň üçin gijesini-gündiz edip işleýän Gahryman Arkadagymyzyň we Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

**Gurbanmämmet GURBANOW,
Gyzylybat garnizonynyň Harby awtomobil
gözegçiliginiň ýol hereketine gözegçiler wzwodynyň
gözegçisi, borçnamalaýyn gullugyň starşinasy.**

✓ Ýurdumyzda «Ýol hereketiniň howpsuzlygy hakynda» Türkmenistanyň Kanuny üstünlikli durmuşa geçirilýär. Her ýylyň 1 — 30-njy sentýabry aralygynda «Ýol hereketiniň howpsuzlygy — ömrümiziň rahatlygy» diýen at bilen bir aýlyk geçirilýär. Bu biraýlygyň dowamynda geçirilýän çäreler ýurt abadançylygyny saklamaga, ýurdumyzda ýol hereketiniň düzgünleriniň berjaý edilmegi netijesinde ilatyň saglygyny goramaga, şikesler sebäpli döreýän keselleriň we maýyplygyň önüni almaga gönükdirilendir. Islendik zadyň edebiniň bolşy ýaly, ýollaryň

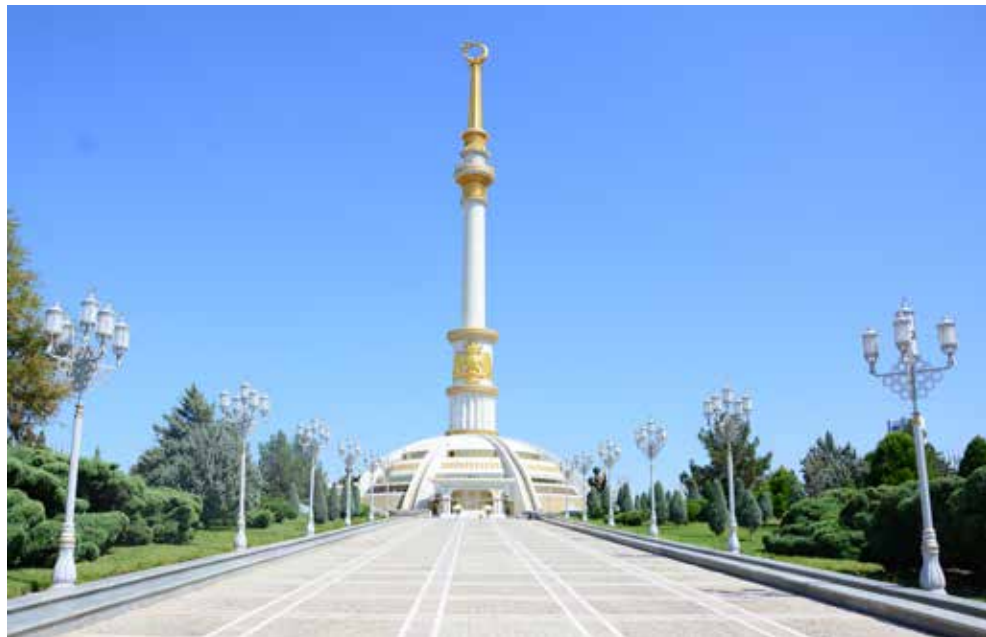
hem öz tertip-düzgünü, ýerine ýetirmeli hökmany kadalary bolýar. Bu ilkinji nobatda, adamyň öz howpsuzlygy üçin wajypdyr.

Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň Sport çärelerini guramak we utgaşdyryş guramasy beýleki jemgyýetçilik guramalary bilen bilelikde ýol hereketiniň howpsuzlygy boýunça wagyz-nesihat çäreleri, sport ýaryşlary we «tegelek stoluň» baýandaky söhbetdeşlik ýazgylary yzygiderli geçirýär. Oňa laýyklykda, biraýlygyň dowamynda köpçülikleýin habar beriş serişdelerinde ýörite gepleşikler,

«tegelek stoluň» baýandaky söhbetdeşlikler, makalalar, wideorolikler taýýarlanylýp, halk köpçüligine ýetirilýär. Şeýle-de biraýlygyň şygary bilen baglylykda ulularyň hem-de ýaşlaryň arasynda sport ýaryşlary we bäsleşikleri guralýar.

**Begmämmet
HANMÄMMEDOW,
Türkmenistanyň Bedenterbiýe we
sport baradaky döwlet komitetiniň
Sport çärelerini guramak we
utgaşdyryş guramasynyň
baş hünärmeni.**

GARAŞSYZLYK — BAGTYMYZ

✓ 2024-nji «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» şygary bilen atlandyrylan ýylymyzda her bir günümüz deňsiz-taýsyz üstünliklere beslenýär. Bilşimiz ýaly, Garaşsyzlyk ýyllarymyzda medeni, syýasy we ykdysady ösüşlerimiz ýokary derejelere ýetdi. Döwletimiz häzirkä wagtda dünýäniň ösen döwletleriniň hataryndan mynasyp ornuny tapdy. Ýurdumyza okamak, halal zähmet çekmek we asuda durmuşda ýaşamak üçin döredilip berlen şertler bolsa Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň «Watan diňe halky bilen Watandyr! Döwlet diňe halky bilen döwletdir!» diýip belleýän şyga-

rynyň üstünlikli durmuşa geçirilýändigini aýdyň beýanydyr. Ylymda we bilimde sanly tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagy Watanymyzyň beýik ösüşli ýoly bilen öňe barýandygynyň habary berýär. Watanymyzyň ösüşleri buýsanjymyzy goşalandyrýar we halal zähmet çekmäge bolan yhlasymyzy has-da artdyrýar.

Garaşsyzlygymyzy alanymyzdan soňra ata Watanymyz Türkmenistan dünýäniň birnäçe abraýly guramalarynyň agzalygyna kabul edildi we köp döwletler bilen dost-doganlyk gatnaşyklary ýola goýuldy. Türkmenistan dünýäde asudalygyny we parahatçylygynyň bolmagynyň, adamzat ähmiýetli howpsuzlygynyň üpjün

edilmeginiň, durnukly we ygtybarly ösüşiň gazanylmagynyň, ysnyşykly halkara ynsanperwer hyzmatdaşlygynyň bähbitlerine esaslanylýan, bu abraýly guramalar bilen işjeň hyzmatdaşlyk saklaýar. Bu aýdalarymyzyň hemmesi Garaşsyzlygynyň bize eçilen deňsiz-taýsyz miweleri diýseň haýkatdan daş düşmeris.

Sanlyja günlerden Türkmenistan Watanymyzyň 33 ýyllyk Garaşsyzlyk baýramynyň şatlykly we dabaraly ýagdaýda uldan toýlarys. Bu baýrama toý sowgatlary bilen barmak asylyly döbe öwürüldi. Ildeşlerimiziň haýsy kärdedigine garamazdan, çekýän halall zähmeti we gazanýan zähmet üstünlikleri bolsa Diýarymyzyň aýdyň we rowşen geljeginden habar berýär. Diýarymyzda gurlýan zawod-fabrikler, täze obadyr şäherler, ak guw ýaly beýik-beýik ymaratlar, giň we ýagty şaýollar Garaşsyzlyk ýyllarynyň beýik ösüşleridir. Biziň öndürýän önümlerimiz dünýä standartlaryna doly laýyk gelýär. Olar beýleki ýurtlaryň bazarlaryna ugradylýar. Bu bolsa Garaşsyzlygynyň bize beren ajaýyp miweleridir.

Garaşsyz, baky Bitarap Watanymyzyň ösüşleriniň belende galmagyny, Gahryman Arkadaglymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlarynyň sag, ömürleriniň uzak bolmagyny arzuw edýärim!

Çynar ANNAÝEWA,
Daşoguz welaýat Taryhy we ölkäni
öwreniş muzeýiniň medeni aň-bilim we
usulyýet işleri bölüminiň müdiri,
KA-nyň işjeň agzasy.

TENNIS BOÝUNÇA TÜRKMENISTANYŇ KUBOGY

Paýtagtymyza badalga alan tennis boýunça Türkmenistanyň kubogy ugrundaky ýaryşa Ashgabat şäherinden, Daşoguz, Lebap we Mary welaýatlaryndan 113 türgen ýygandy.

Kubok ýaryşyna 13 ýaşly 59 oğlan we 54 gyz gatnaşyp, bu ýaryş «Ashgabat» köpugurly stadionynyň tennis meýdançalarynda geçirildi.

Yekelikde, jübütlikde we garyşyk ugurlarda kubok ugrundaky ýaryşyň ýeňijileri kesgittenildi.

Türkmenistanyň kubogy ugrundaky ýaryş ýylyň iň möhüm bäsleşikleriniň biridir, onuň netijesi boýunça ýurdumyzyň milli ýygynyň düzümi kesgittenilýär.

Ýaryş 22-nji sentýabrda tamamlandy.

www.turkmenportal.com

HASYL BOLAN ARZUW

✓ Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda ýurdumyz döredijilik, ösüş we abadançylyk ýoly bilen ynamly öňe barýan Watanymyzyň taryhynda şanly sene — Garaşsyzlyk gününü giňden bellemäge taýýarlanýar. «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda bu giň gerimli hem-de şatlykly baýramçylyk biziň ählimiz üçin aýratyn many-mazmuna eýe bolup, hakykatdan-da, taryhy ähmiýetli wakalary özünde jemleýär.

Şu günüň belentliginden ser salyp, Garaşsyzlygyň bütin dünýäde belent abraýdan peýdalanýan, kuwwatly, okgunly ösüş döwletiň ygtybarly binýadyny emele getirendigini ynamly aýtmak bolar. Gündogaryň beýik nusgawy şahyry hem-de meşhur akyldary Magtymguly Pyragynyň eserlerinde wasp eden berkarar döwlet baradaky köpasyrlyk arzuwy 1991-nji ýylyň güýzünde hasyl boldy. Hut şu ykbal özgerdiji pursatdan ata Watanymyzyň iň täze taryhy öz gözbaşyny alýar.

Gahryman Arkadagymyzyň «Döwlet adam üçindir!», hormatly Prezidentimiziň «Watan diňe halky bilen Watandyr! Döwlet diňe halky bilen döwletdir!» diýen ýörelgelerine eýerýän agzybir halkymyz bu gün para-

hat we abadan durmuşda ýaşaýar. Ýurdumyz ähli ulgamlarda uly üstünlikleri gazanýar, belent sepgitlere ýetýär. Häzirkî döwürde Diýarymyzyň ykdysady kuwwaty has-da pugtalandyrylyp, halkymyzyň ýaşaýuş-durmuş şertleri yzygiderli ýokarlandyrylýar. Hormatly Prezidentimiziň belleýşi ýaly, Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistan gülläp ösüşiň, abadançylygyň mekanyna öwrülýär. Mähriban Watanymyzyň halkara abraýy täze belentliklere göterilip, ýurdumyzyň içeri we daşary syýasaty dünýä bileleşiginde giň goldawa eýe bolýar. Şöhretly ata-babalarymyzyň ençeme asyrlaryň dowamyndaky arzuwy bolan Garaşsyzlyk bu gün merdana halkymyzyň milli buýsanjyna öwürüldi. Garaşsyzlyk döwletimiziň binýadyny berkidip, eziz Watanymyzyň şan-şöhretini dünýä ýaýdy.

Häzirkî wagtda Türkmenistan döwlet Garaşsyzlygyna eýe bolmagynyň 33 ýyllyk şanly senesini ägirt uly üstünlikler bilen garşylaýar, bu ýetilen sepgitler geljekki üstünlikleriň hem-de täze zähmet ýeňişleriniň ygtybarly binýadyny emele getirýär. Ähli ýerlerde giň gerimli gurluşyk işleri ýaýbaňlandyrylyp, türkmen halkynyň durmuş derejesi yzygiderli ýokarlanýar, obalarda we şäherlerde halkara ölçeglerine laýyk gelýän zerur düzümler kemala gelýär.

Türkmenistanyň esasy ugurlary beýleki döwletler bilen dostlukly gatnaşyklary pugtalandyrmak, iri halkara guramalar, ilkinji nobatda, Birleşen Milletler Guramasy bilen ýygjam gatnaşyk etmek üçin oňyn bitaraplyk, parahatçylyk söýüjilik we hoşniýetli goňsuçylyk ýörelgelerine esaslanan daşary syýasý strategiýasy hem aýdyň miwelerini berýär.

Gurulmagyna we enjamlaşdyrylmagyna döwletimiziň ýüzlerçe sarp eden we sarp edýän serişdeleriniň netijesinde iň häzirkî zaman lukmançylyk edaralarynyň giň gerimli ulgamy ýurdumyzdaky lukmançylyk hyzmatlarynyň ýokary derejesini kepillendirýär. Şeýlelikde, Aşgabat hem-de Arkadag şäherlerinde, welaýatlarda ýokary tehnologiýaly klinikalaryň jemlenen iri lukmançylyk merkezleri kemala geldi. Garaşsyzlyk baýramynyň yzysüre, ýagny okýabr aýynda Türkmenistanda Saglygy goraýuş we derman senagaty işgärleriniň gününüň bellenilýändigini bolsa Garaşsyzlyk baýramynyň dabaralarynyň hünär baýramy bilen dowam etjekdigini aňladýar.

**Hemraguly HAŞYROW,
Arkadag şäher saglyk ögüniň
baş lukmany.**

BAŞ BAÝRAMA BAGYŞLANDY

✓ Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe gazanylýan her bir üstünligiň, ýetilýän sepgitleriň aňyrsynda Garaşsyzlygymyzyň uly paýy bar. Garaşsyzlyk — halkymyzyň bagtyýarlygynyň, döwlet berkararlygynyň, ösüşlerimiziň gözbaşy, ata-babalarymyzyň köňül arzuwy. Döwürleriň seresi bolan ajaýyp döwrümüzde Baş baýramymyzy uly dabaralara besläp belleýän halkymyz mukaddes Watanymyza, onuň Garaşsyzlygyna, Gahryman Arkadagymyza bolan çäksiz guwanjyny hem söýgüsini öz ýürek sözlerinde beýan edýär. Häzirkî günlerde «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk şanly toýuna barýarys.

Garaşsyzlygyň şanly 33 ýyllyk baýramçylygyna bagyşlanyp, Türkmenbaşy etrabynyň Sport mekdebinde edara-kähanalaryň arasynda sportuň woleýbol görnüşini boýunça ýaryş geçirildi.

Ýaryşda ýeňijilere Kärdeşler arkalaşyklarynyň Türkmenbaşy etrap birleşmesiniň ýadygärlik sowgatlary dabaraly ýagdaýda gowşuryldy.

**Şemşat
ARAZMÄMMEDOWA,
Kärdeşler arkalaşyklarynyň Balkan
welaýatynyň Türkmenbaşy etrap
birleşmesiniň baş buhgalteri.**

KALPLARYŇ BUÝSANJY WATANDYR, WATAN!

✓ Ata-babalarymyzdan miras galan gadymy türkmen topragyny, eziz Watanymyzy goramak asuda zamanamyzyň milli terbiýesiniň hem esasy özenidir. Şol sebäpli hem merdana pederlerimiziň gözünüň göreji, başynyň täji hasaplap jandan söýen Diýarynyň mukaddesligini gorap saklamak, ony nesillere geçirmek ýaly asylyly döpler hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň hut özi tarapyndan mynasyp derejede dowam etdirilýär. Hormatly Prezidentimiz nesilleri watansöýüjilik ruhunda terbiýelemek, ýaşlarda zähmete, edermenlige, gaýduwsyzlyga, sagdynlyga we ruhbelent Watan goragyna bolan yhlas-hyjuwy artdyrmak ýaly wezipelere hem aýratyn orun berýär. Bu günki günde türkmen ýaşlarynyň ata Watanymyza, ene topragymyza bolan adaty we syýasy garaýşyny çuňlaşdyrmak, olaryň ruhy, beden kämiligini gazanmak işleri üstünlikli amala aşyrylýar.

Häzirki döwürde harby we hukuk gorajy edaralaryň maddy-enjamlaýyn binýadynyň pugtalandyrylmagy, harby gullukçylar üçin ähli mümkinçilikleriň döredilmegi, olaryň ýaşauyş we gulluk şertleriniň yzygiderli gowulandyrylmagy berk binýatly döwletimiziň synmaz erkiniň güýji, polat galkanynyň

berdaşly bolmagynyň hatyrasyna amala aşyrylýar. Döwlet Baştutanymyzyň watansöýüjilik güýjüniň egsilmezligi netijesinde, eziz halkymyz pederlerimiziň gorap, bagtyýarlygyny arzuw eden eýýamynda ýaşaýar. Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň Watan goragyna bolan çagyryşlary bolsa, bizde eziz Diýarymyzy goramaga, söýgimizi artdyrmaga, halkymyza wepalylygymyzy pugtalandyrmaga şert döredýär.

Hakykatdan hem, bu Watanyň her bir künjegi, her daban ýeri jandan söýülmäge we goralmaga aňryýany bilen mynasypdyr. Ata-babalarymyzyň goran, ene-mamalarymyzyň ezizlän şu gadymy mekanyň zerden zyýadalygyna, altynan arzylydygyna Alp-Arslan, Mälik şa, Togrul beg, Çagry beg ýaly serkerdelerimiziň edermenlik keşbini synlanyňda, şu mukaddes ölkäniň gujagynda baş goýan türkmen edermenleriniň ruhuna nazar aýlanyňda has-da ýiti duýulýar. Görogly begiň goşa taryna, asal zybanyna gulak gereniňde hem: «Külli türkmen bala-syny, men söýer men ili bilen...» diýen owaz eşidilýär. Waspy dillere dessan bolan, tarypy zemin-arş arasyňy baglan Watan gymmaty hakynda Magtymguly Pyragy şeýle nesihat edýär:

**Gel, köňlüm, men saňa nesihat kylaý,
Ýurduň terk edip gidiji bolma...**

Bu setirlerden görnüşi ýaly, ýurduň mukaddesligini buýsanç bilen seriňde saklamak sargalýar.

Bu günki günde milli ýörelgelerimiz esasynda ýaş nesilleri watançylyk ruhunda terbiýelemek, Watan goragçylarynyň harby taýýarlygyny pugtalandyrmak ony juda ýokarydyr.

Hydyr gezen çöllirimizi, daglarymyzy, düzlerimizi, deňiz-derýalarymyzy, gözeli tebigatymyzy, bir başa bakan halkymyzy bir oja-gajemlän berkarar Watanymyzyň serhediniň eldegrilmesizligini üpjün eden, çäk-bitewüliligini goraýan, nesilleriň ýagty geljegini kepilendiren, asuda hem erkana durmuşy peşgeş beren Gahryman Arkadagymyza hem-de hormatly Belent Serkerdebaşymyza ulus-ylimiziň alkyşlary egsilmezdir. Watan goragçylaryna ähli ugurda nusgalyk mekdep bolýan Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun!

**Bezirgen ATDYÝEW,
Türkmenistanyň Döwlet gümrük
gullugynyň Mary welaýat
gümrükhanasynyň harby
gullukçysy, maýor.**

ÝATKEŞLIGI BERKITMEK

✓ Ertir irden bir kase kofe içmek ýakymly bolmak bilen birlikde peýdalydyr. Kofeniň düzümindäki kofein ýatkeşligiňi durnuklaşdyryjy madda hökmünde bellidir. Kofeniň ýatkeşligiň pese gaçmagynyň öňüni alýandygy hem-de gowulandyryjy lukmanlar tarapyndan tassyklanandyr. Lukmanlaryň gelýän netijesine görä, orta we uly ýaşly adamlara, ýüregi agyrýan näsaglara ýatkeşligini gowulandyrmak maksady bilen kofeni köp içmek, ýokumlylygy aşa ýokary bolan önümleri köp içmek maslahat berilmeýär.

Az wagtyk hem bolsa, gündizki ukudan soň beýniniň işi kadalaşýar, özüni duýuşy gowulanýar. Eger her gün gündizine ýarym, bir sagat irkilip bilseň, ýatkeşligiň göz-görtele ýokarlanýandygyna lukmanlar güwä geçýärler. Ynsanyň ýady gaýtalanmajak, üýtgeşik bir täsinlikdir. Käbir adamlar görýän zadyny ýadynda gowy saklaýarlar. Ýene biri eşidýän zadyny, başga biri bolsa, ýazýan zadyny ýadynda gowy saklaýar. Ýadyňyzy berkitmek üçin dogry iýmittenmek zerurdyr.

Gereginden artyk iýmeli däl, aşa köp ýada az ýatmaly däl. Şu maslahatlara we düzgünlere eýerilse, ýadyňyzyň berkemegine nepi deger. Kişmiş ýatkeşligiň gowy bolma-

gy üçin ilkinjileriň sanawyndadyr. Ukudan öň bir çaj çemçesi arýbalyna garylan gara kişmiş iýseňiz, rahat ýatarsyňyz. Kişmiş bilen balyň garyndysy bogun agyryda we bogun çişmede peýdalydyr. Ajöze iýlen kişmiş iýnsan bedenindäki ýag çökündileriň eremegine nepi deger. Käbir ýokumlar bilen bir hatarda kişmiş adam bedeniniň gurplanmagy üçin örän peýdalydyr.

Hoz biziň üçin tapylgysyz nygmatdyr. Onuň düzümi ýaglara baýdyr. Irden 5-6 däne hozuň maňzyny iýseňiz, ýadyňyzyň berkemegine kömek eder. Şeýle-de, çagalaryňyza hem günde hozuň maňzyny bermegi ünsden düşürmäh. Her biriňiz gündelik iýmitiňizde hozuň maňzyny iýmäge çalşyň! Onuň düzüminde gan damarlaryny berkidýän E witamininiň we immuniteti berkidýän C witamininiň köp mukdary bardyr.

ABŞ-nyň Brigam zenan hassahanasynyň alymlary her günde hoz iýmegini sowuklamanyň derejesini peseltmäge ukyplydygyny tassyklaýarlar. Adam näçe köp hoz iýse, şonça hem sowuklama biomarkerleri pes bolýar. Hoz ýatkeşligi berkidýär, ganyň düzümindäki holesteriniň derejesini peseldýär, ýüregi we bagry goraýar. Grek hozy beýniniň

işini kadalaşdyrmakda we adam bedeniniň kesellere garşy gorajlylyk ukybyny güýçlendirmekde peýdaly iýmitdir. Onuň düzüminde B witaminler toplumy, A, C, E, K, PP witaminleri bar. Ondaky askorbin kislotasynyň mukdary limonyňka garanyňda 50 esse köpdür. Şeýle-de bu iýmitiň düzüminde minerallardan sink, kaliý, kalsiý, magniý, ýod, fosfor, demir, kobalt bar. Grek hozy immuniteti güýçlendirmekde, ýatkeşligi ösdürmekde, gan aýlanýşygyny we gan basyşyny kadalaşdyrmakda, ganazlykda, galkan şekilli maziň, içegeleriň, ýürek-damar ulgamynyň kesellerinde, sowuklama kesellerinde, süýji keselinde netijeli ulanylýar. Bu iýmit aýratyn hem göwreli aýallara we çaga emdirýän zenanlara, ýaşuly adamlara we türgentlere maslahat berilýär. Onuň düzüminde ýagyň köp mukdary saklanyp, günde 5 — 10 sany hozdan köp içmek maslahat berilmeýär.

**Internet maglumatlary
esasynda taýýarlan
Hurmagül ANNAGURBANOWA,
Bäherden etrap bedenterbiýe we sport
bölüminiň KA-nyň ilkinji
guramasynyň başlygy.**

ТУРКМЕНСКИЕ ШАХМАТИСТЫ УЛУЧШАЮТ СВОИ ПОЗИЦИИ НА ВСЕМИРНОЙ ОЛИМПИАДЕ В ВЕНГРИИ

✓ В седьмой день 45-й Всемирной шахматной олимпиады как мужская, так и женская сборные Туркменистана одержали важные победы.

Имеющая средний рейтинг 1956 баллов женская команда в тяжелой борьбе со счетом 2,5 на 1,5 одолела сеяных под 29-м номером опытных кубинок (средний рейтинг – 2215). За 3-й доской решающую победу над гроссмейстером среди женщин Форгас Морено (рейтинг – 2203) одержала 17-летняя Лейла Шохрадова, а партии за тремя другими досками завершились вничью, несмотря на сильный уровень соперниц (два гроссмейстера и один международный мастер) и бескомпромиссный характер борьбы в каждой из них.

Теперь наши девушки занимают 25-ю строчку в турнирной таблице с 10 очками из 14 возможных, таким образом сохраняя лидерство в группе «С». В следующем 8-м туре наша команда сыграет с сеяной под 16-м номером сборной Швейцарии (средний рейтинг – 2282), возглавляемой эмигрировавшей из России бывшей чемпионкой мира Александрой Костенюк, которая в личном зачете на 1-й доске пока занимает 2-е место на турнире с 5,5 очками из 6 и демонстрирует фактический уровень рейтинга (рейтинг-перформанс) 2643.

К слову говоря, и наша Энеш Аразмедова фигурирует в списке лидеров в индивидуальном зачете на 5-й запасной доске, занимая после 7 туров 5-е место среди 169 участниц с рейтинг-перформансом 2418. А по принесенному в копилку туркменской сборной общему количеству очков пока ве-

дет Лейла Шохрадова (5 очков в 6 играх). При этом на данный момент рейтинг Лейлы поднялся на 103 пункта и достиг отметки 1976 («лайв-рейтинг»).

Мужская сборная (73-й номер посева; средний рейтинг – 2332) в среду в 7-м туре одолела команду Ямайки (номер посева – 116; средний рейтинг – 2161) со счетом 3:1 и занимает 75-е место в таблице среди 189 команд. В 8-м туре парням предстоит встретиться со сборной Исландии (номер посева – 59; средний рейтинг – 2483).

В общем зачете как в мужской, так и в женской категории лидирует сборная Индии, пока не терявшая ни одного очка. Шахматная олимпиада продлится до 22 сентября.

KÜŞT OÝNY — ÖZÜŇI TANAMAGYŇ ÝOLY

✓ Küşt oýny, alymlaryň aýtmagyna görä, gözeli Hindistan ülkesinde döredilendir. Uzagyndan bu oýnuň meşhurlygy artyp, ol ilki Aziýa ýklymynyň ümmülmöz giňişligine, soňra bolsa Ýewropa ýaýrapdyr. Küştüň aňy ösdürýän, beýnä dynçlyk berýän oýundygy irki döwürlerde-de belli bolupdyr. Küşt adama pikirlenmegi, oýlanýşykyly herket etmegi öwredýär, her ätjek ädimiňi öňünden kemsiz saldarlamagy, «ýedi ölçäp, bir kesmegi» endige öwürýär.

Küşt oýnuna irki ýaşdan höwes bildirip başlan çagalara uzagyndan takyk ulymlardan oňat baş çykaryp, ökde alymlar, ezber hünärmenler bolup ýetişýärler. Bilermenleriň bu ugurda geçiren barlaglary täsin maglumatlaryň üstüni açypdyr. Görüp otursalar, küşt oýny adam beýnisiniň işjeňligini artdyrýar. Beýni logiki pikirleniş, bar bolan ýagdaýlardan utuşly baş alyp çykmagyň amatly ýoluny tapmak ukybyna jogap berýär. Mundan başga-da, küşt bilen gyzyklanýan çagalaryň beýnisiniň işjeňligi düýpli artyp, olaryň öz etjek hereketleriň netijesini öňünden aňlamak we olara taýýar bolmak başarnygyny ýokarlandyrýar.

Küşt oýny çagalaryň ýatkeşligini berkidýär, goýlan maksatlara tarap ynamly gadam urmaga we ýeňşe okgunly bolmaga itergi berýär. Kiçi ýaşly çagalara küşt oýny özbaşdak pikirlenmegi, eden hereketleriňe, äden ädimleriňe jogapkärli bolmaga öwredýär. Küşt oýunda-da diňe bir ýeňmegi däl, eýsem ýeňlişe sezewar bolanyň-da-da, sussupeslige ýan bermän, başyňy dik tutup, ýeňşe bolan erkiňi elden bermezligi, hemişe özüňe ynanmagy öwredýär.

Gelip çykyşy gadymy Gündogardan bolan küşt oýny Türkmenistanyň çäklerinde irki wagtlarda ýaýrapdyr. Türkmen halkynda edil küşt ýaly oňat täsir edýän, pikirleniş ukybyny ösdürýän we nerw ulgamyna rahatlyk berýän düzzüm oýnunyň hem bardygyny bellemek gerek. Häzirki wagtda küşt oýnunyň çyn muşdaklarynyň sany barha artýar. Özi hem bu oýna höwesek ýaşlaryň köpdügini bellemelidir. Hormatly Prezidentimiziň ýurdumyzda bedenterbiýäni we sporty has hem ýokary derejede ösdürmek, türkmen spor-

tunyň tuguny has-da belende galdyrmak boýunça edýän ýadawsyz adalary, bimöçber tagallary özüniň ajaýyp miwesini berýär. Häzirki wagtda Türkmenistanda ussatlyk derejesi bilen tanalýan we ýurdumyzyň sport şöhratynyň abraýyny artdyrýan meşhur küştçüleriň sany barha köpelýär. Olaryň dünjä derejesinde guralýan abraýly ýaryşlara yzygiderli gatnaşyp gazanýan ynamly ýeňişleri tutuş halkymyzda buýsanç duýgusyny döredýär.

Bu abraýly ýeňişleriň her biri Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň Türkmenistany sagdynlygyň hem ruhbelentligiň, bedenterbiýäniň we sportuň, sagdyn durmuş ýörelgesini saýlap alan we oňa gyşarnyksyz eýerýän bagtyýar ilin ýurduna öwürmek ugurdaky çäksiz adalarynyň netijesidir.

Sülgün PIRIÝEWA,
TMÝG-niň Daşoguz welaýatynyň Akdepe
etrap Geňeşiniň bölüm müdiri.

ОПРЕДЕЛЕНА ПОБЕДИТЕЛИ ШАШЕЧНОГО КОНКУРСА В ЧЕСТЬ ДНЯ НЕЗАВИСИМОСТИ

В Ашхабаде подвели итоги шашечного конкурса, приуроченного к 33-й годовщине независимости Туркменистана. Организован он был Национальным центром шашек Туркменистана совместно с редакциями газеты «Nebit-gaz» и электронной газеты «Ussatnews».

Конкурс проходил в период с 1 февраля по 5 сентября, вызвав интерес у людей разных профессий и возрастов. В числе его участников были работники министерств и ведомств, государственных предприятий и частных компаний, общественных организаций, учащиеся школ и вузов страны, которым предлагалось решить 15 различных шашечных задач. Составителем этих заданий, которые публиковались в газете «Nebit-gaz», выступил член Национального центра шашек Туркменистана, тренер-преподаватель специализированной школы шашек Балканского вelaya Максат Дурдыев.

При подведении итогов конкурса кроме традиционной тройки победителей жюри решило наградить ещё двух отличившихся конкурсантов. Лучшее из всех заданий справился студент 4 курса Туркменского государственного энергетического института Шамухаммет Агаев, который и стал победителем.

Второе место присуждено Арсланбеку Атарову – преподавателю Туркменской государственной специальной музыкальной школы имени Данатара Овезова при Туркменской национальной консерватории имени Майи Кулиевой, а третье – Бердымурад Ходжамбердыеву – сварщику специализированного управления

треста «Türkmenýöritenebitgazgurnata» ГК «Туркменгаз».

Двух поощрительных призов удостоились: за четвёртое место – ученик 8 класса средней общеобразовательной школы №147 Ашхабада Рустам Атаров, а за пятое – Кадыр Пешлиев, студент 5 курса Балканабатского филиала Международного университета нефти и газа имени Ягшыгелди Какаева.

Чествование лауреатов шашечного конкурса состоялось в Международном университете нефти и газа имени Ягшыгелди Какаева. В торжественной обстановке председатель Национального центра шашек Туркменистана, международный гроссмейстер Бяшим

Дурдыев вручил победителям грамоты и ценные подарки, учреждённые профсоюзными комитетами Балканского вelaya и ГК «Туркменнебит».

Праздничную атмосферу мероприятия придали яркие концертные номера, с которыми выступили известные эстрадные исполнители Культурно-делового центра Государственного концерна «Туркменгаз» – народная артистка Туркменистана Аннагуль Гурдова, популярные вокалисты Ахмет Оразгульев и Максат Туваков, а также творческий коллектив Международного университета нефти и газа имени Ягшыгелди Какаева.

www.ussatnews.com

«SAGLYGYŇ GADRYNY BILGIL...»

✓ Pasa görä geýinmeli;
✓ SSagdyn durmuş ýörelgelerine eýerip, bedenterbiýe we sport bilen meşgullanmaly. Zyýanly endiklerden daşda durmaly;
✓ Ukyny ýeterlik we kadaly almaly. Açyk, arassa howada gezelenç etmeli;
✓ Iş ýeriňizde we öýüňizde otaglaryň arassa howasynyň tämiz bolmagyny gazanmaly;
✓ Şahsy arassaçylyk tertip-düzgünlerini berk berjaý etmeli;
✓ Sagdyn we kadaly iýmitlenmeli. Bedeniň kesele garşy göreşijilik ukubyňy pugtalandyrmak üçin witaminlere baý önümleri iýmeli. Süýt önümleriniň gündelik iýmitimiz bolmagyny gazanmaly. Diňe arassa agyz suwuny içmeli. Çendenaşa ýagly zatlary iý-

mekden saklanmaly. Iýmit zäherlenmeleriniň öňüni almak maksady bilen, azyk önümlerine bildirilýän gijgüeniki talaplary dogry berjaý etmeli;

✓ Maşgala lukmanyňyza gan basyşyňy barladyp durmaly;

✓ Derman serişdelerini özbaşdak ulanmakdan saklanmaly, olary diňe lukmanyň görkezmesi boýunça peýdalanmaly. Keseliň ilkinji alamatlary ýüze çykan ýagdaýynda, hökman maşgala lukmanyna ýüz tutmaly;

✓ Daşaryk çykmazdan, jemgyýetçilik ýerlerine barmazdan öň, hökman burnuň nemli bardasyna «Oksolin» melhemini çalmaly;

✓ Bedeniň kesele garşy göreşijiligini ýokarlandyrmak üçin Gahryman

Arkadagymyzyň peşgeş beren «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly köp jiltli ylmy-ensiklopedik kitabynda beýan edilýän itburun, çopantelpek, buýanyň köki ýaly şypaly ösümliklerden taýýarlanan melhem çäýü maşgala lukmany bilen maslahatlaşyp içmeli;

✓ Keselleriň öňüni alyş sanjymlaryny maşgala lukmanyňy bilen maslahatlaşyp almaly. Ýokanç däl keselleriň düzümine girýän howply täze döremeleriň ýurdumyza ýola goýlan irki anyklaýyş barlaglaryndan öz wagtynda geçmeli.

Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrliginiň Saglygy goraýyş habarlar merkezi.

BOKSÇULAR AZIÝA ÇEMPIONATYNYDA

✓ Türkmen türgenteriniň ikisi Al-Aýnda (BAE) geçirilen ýetginjekleriň, mekdep okuwçylarynyň we okuwçy gyzalaryň arasynda boks boýunça Aziýanyň çempionatynda bürünç medala mynasyp boldular. Ýaryşa 2008-2009-njy ýyllarda doglan ýetginjekleriň arasynda 13 agram derejesinde we 2010-2011-nji ýyllarda doglan mekdep okuwçylarynyň arasynda 15 agram derejesinde medallar ugrunda göreşildi. Çempionata 26 ýurtdan 462 boksçy gatnaşdy.

Bu ýaryşda Türkmenistana 10 boksçy wekilçilik etdi. Ildeşlerimiz ýetginjekleriň arasynda geçirilen ýaryşda üstünlik gazandylar. Mary welaýatynyň Yolöten şäherindäki 1-nji orta mekdebiň 10-njy synp okuwçysy Begenç Kakmyradow hormat münberiniň üçünji gatynda çykdy. Ol 14 boksçynyň medallar ugrunda bäsleşen 50 kilograma çenli agram derejesinde geçirilen ýaryşynda Siwa Çaýnarongy (Tailand) – 3:2 we Fang-Rýui Şaony (Taýwan) 5:0 hasabynda ýeňdi. 11-nji oktýabrda 16 ýaşaýan Begenç ýarym finalda Harş Harşdan (Hindistan) 1:4 hasabynda ýeňlip, bürünç medal bilen kanagatlanmaly boldy.

Toparymyzdan ikinji bürünç medaly Aşgabat şäherindäki 78-nji orta mekdebiň 11-nji synp okuwçysy, 16 ýaşly Sapargeldi Nurjagdyýew eýeledi. Ol 12 boksçynyň baýraklar ugrunda

bäsleşen 70 kilograma çenli agram derejesinde üstünlik gazandy. 1/8 finalda Sapargeldi Nahýan Al-Gafriden (BAE) artykmaçlygy bilen üstün çykdy we çärýek finalda Usman Kaparowy (Gyrgyzystan) emineriň dürli bahalary netijesinde 3:2 hasabynda ýeňdi. Ýarym finalda S.Nurjagdyýew Di-

ýorbek Murodilloyewden (Özbeğistan) 0:5 hasabynda utulyp, bürünç medal gazandy.

Türkmenistanyň toparyny Aziýa çempionatyna tälimçiler Sapardurdy Bagyýew we Myrat Pazyýew taýýarladylar.

www.turkmenistan.gov.tm

BAŞ BUÝSANJYMYZ

✓ Ýurdumyzda baýramlar goşa-goşadan gelýär. 2024-nji ýylda Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllyk toýy toýlanýan günlerinde mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk şanly senesi baýram edilýär. Ata-babalarymyzyň Garaşsyz döwlet gurmak baradaky arzuwisleglerini hem-de nurana geljegimize bolan ynamy özünde jemleýän beýik baýramçylygyň aýdyň nyşany bolan Garaşsyzlyk binasy beýik maksatlarymyzyň myrat tapýandygyny aňladýar.

Garaşsyzlyk alanymyzdan soňra geçen taryhy döwürde türkmen sportunyň halkara derejesinde barha belent sepgitleri eýe-

lemeği Türkmenistan tarapyndan öňe sürülýän syýasatda halkara gatnaşyklaryny pugtalandyrmagyň ygtybarly serişdesi bolan sportuň ösdürilmegine örän uly ähmiýet berilýär. Bu babatda Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň dünýäde sport giňişliginde iňňän möhüm ähmiýete eýe bolan başlangyçlary öňe sürýändigini hem-de olaryň dünýä jemgyýetçiligi tarapyndan giňden gollanylýandygyny buýsançly ýagdaýdyr.

Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllygyny mynasypbetli «Aşgabat» köpugurly stadionynda sport çäreleri yzygiderli geçirilýär. «Sport parahatçylyk ilçisidir» diňlişi ýaly, ýurdumyzda halkara sport ýaryşlarynyň dowamly geçirilmegi

Türkmenistanyň Bitaraplyk ýörelgelerine doly laýyk gelýär. Hut şu sebäpden mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk menziline döwletimiziň dünýä ýüzündäki abraýyny belende galdyrmak ugrunda durmuşa geçirilýän döwletli başlangyçlar öz netijesini berýär.

Türkmen sportunyň belent derejelere çykyşy, ony dünýä ýaýmak ugrunda amala aşyran beýik özgertmeleri üçin Gahryman Arkadagymyza hem-de hormatly Prezidentimize köp sagbolsun aýdýarys.

Maýa AŞYROWA,
«Aşgabat» köpugurly stadionynyň
Medeni-guramaçylyk bölüminiň hünärmeni.

ÖNÜMIŇ ÖMRI MAHABATA BAGLY

✓ Mahabatyň häzirkî döwürde bitirýän işiniň diýseň ýokarydygy hemmämizde mälîm. Biziň göwnümize mahabatyň ýetmese güň ýaly harytlaram öz harydaryna gowuşmajak ýaly bolup duýulýar. Ahmal, bu şeýledir, ahmal, dældirem. Ýöne haýsy bolanda-da, adamzadyň aň mümkinçilikleriniň örän ösen zamanasynda mahabatyň durmuşymyza uly orun eýeländigini welin, hakykat.

Teleýaýlymlar arkaly görkezilýän mahabatlaryň barha artmagy muňa öndürjileriň has köp isleg bildirýändiginden, döwletiň bolsa muny goldaýandygyndan alamat. Orta we kiçi telekeçiligiň goldanylan ýurdu bolan Türkmenistan Watanymyza hem mahabaty satuwly amala aşyrmaga kömek edýän marketing usullarynyň biri diýip atlandyrmak bolar. Uly kärhanalarda önümçiligi höweslendirmek, satuwy ösüş ýolunda dolandyrmak üçin zähmet çekýän mahabat hünärmenleri mahabatyň bütjegini döretmek, harçlamak, satuwyň sany baradaky meselelere esewan edýärler. Olaryň ýolbaşçylygynda dizaýnerler alyjylara täsir etjek markalary işläp çykarýarlar. Şun-

lukda, mahabat bazar gatnaşyklaryndaky ykdysady giňişlikde ornuňy tapmagyň esasy gurallarynyň biridir.

Seljermelere görä, daşary ýurtly kompaniýalar mahabat üçin ýylda 500 mlrd amerikan dollar harçlaýarlar. Şeýle-de adam 65 ýaşaja 2 milliondan gowrak mahabata tomaşa edýär. Durmuşymyza täsirli orna eýe bolan mahabatyň taryhyna göz aýlasaň, mundan-da gyzykly maglumatlara duşmak mümkin. Meselem, ýer ýüzünde ýazuw görnüşinde taýýarlanan ilkinji mahabat müsür papirusy bolup, ol häzir Londonda saklanýar. Bu mahabatyň mazmunynda satlyk guluň bardygy mälîm edilýär. Häzirkî wagta çenli döredilen mahabatlaryň içinde iň gymmady bolsa «Chanel» brendiniň aty mahabatydyr. Bu mahabatyň umumy bahasy 33 million amerikan dollary bolup, onda esasy keşbi ýerine ýetirýän aktrisa Nikol Kidmana 3 million dollar tölenipdir. Mahabata isleg bildirýän telekeçileriň agramly böleginiň azyk önümlerini öndürýändigini bellemelidiris.

Surata düşürilende inçejik tilsimlere, kiçijek hilegärliklere ýüz urulmagy mahabaty özüňe çekiji edýär. Bu babatda sagat mahabatlary baradaky maglumat has-da gyzykly. Üns berýän bolsaňyz, mahabatda öwgüsi ýetirilýän goşar sagatlaryň wagty ýa-ha sagat 10:10-a, ýa-da sagat 8:20-ä düzlenip goýlandyr. Bu usul, ilkinji nobatda, sagaty öndüren brendiň adynyň mazaly görnüş durmagy üçin, galyberse-de, sagat dilleriniň şeýle görnüşde durmagy ýylgyryş şekilde bolup, synlaýan adamda ýakymly duýgulary oýarýar.

Gatnawly ýollaryň ugrundan goýulýan äpet mahabat tagtalarynda görkezilýän mahabatlar hem ýolagçylaryň boýununy süýndürüp seretmeklerine az täsir ýetirenok. Bu, bir tarapdan, käbir ýolagçynyň hut gözläp ýören harydyny tapmagyna-da sebäp bolýar diýseň, artykmaç bolmaz. Häzirkî wagtda paýtagtymyzyr welaýat merkezlerinde hem bilbordlarda ýerleşdirilen mahabatlara häli-şindi gabat gelmek bolýar.

Mahabatda ilkinji wezipe önüm baradaky maglumatyň üsti bilen, ol hakda müşderiler toparyny habarly etmek we gyzyklanma döretmekdir. Munda esasy maksat müşderini ynandyrmak bolup durýar.

Şowly çykan mahabat öz wezipesini soňlugy bilen hem dowam edýär. Mahabatyň jadylaýjy täsirine düşen müşderiniň özi, köp halatda maşgalasy, dost-ýarlary-da öwgüsi ýetirilýän brende hemişelik wepaly bolup galýarlar. Bu bolsa harydynyň ýekeje mahabatyň üsti bilen brendiň dünýä meşhur bolmagyna sebäp bolýar-da galyberýär.

Görşümiz ýaly, telekeçilik dünýäsi gyzykly dünýä. Munda önüm öndürmekden başlap, onuň mahabatyna çenli nijeme ýol geçilýär. Şol ýolda şowlulyga ýar bolmak bolsa, telekeçiniň gözýetiminiň giňligine, paýhasynyň çuňlugyna, şonuň ýaly-da, başarnygynyň ýokarylygyna bagly. Ol hakyndaky söhbet bolsa eýýäm başga gürüň.

Myrat BAÝRAMGELDIÝEW,
Türkmen döwlet malige
institutynyň talyby.

SPORT WE BEDENTERBIÝE

✓ Ýurdumyzyň şanly Garaşsyzlyk baýramy mynasybetli Balkan welaýatynyň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň guramagynda Balkanabat şäheriniň edara-kärhanalarynyň işgärleriniň arasynda sportuň küşt görnüşini boýunça ýaryş geçirildi. Ýaryşda Lukman Melikow (Nebitgaz guýularyny berkitmek boýunça müdirliginiň maşinisti), Wadim Kubrakow («Türkmennebit» döwlet konserniň gaz toplaýuş we akdyruş müdirliginiň inženeri), Döwlet Muhamow (Balkanabat şäheriniň ýaşajylysy) baýrakly orunlary eýeledi. Iň köp utuk toplan ýaş oýunçy adyna Kerem Maksatgeldiýew (Balkanabat şäherindäki 18-nji orta mekdebinin okuwçysy), Iň köp utuk toplan ýaşuly oýunçy adyna Nazmyrat Kiçigulow («Ussat senetçiler» hususy kärhanasynyň hünärmeni) mynasyp boldular. Ýaryşda baýrakly orunlary eýelänlere, iň ýaş we ýaşuly oýunçylaryň arasynda köp utuk toplanlara, ýaryşyň eminerlerine TKA-nyň Balkan welaýat birleşmesiniň ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

✓ Balkanabat şäheriniň saglygy goraýuş işgärleriniň arasynda sportuň kiçi futbol görnüşini boýunça ýaryş geçirildi. Ýaryşda Balkan welaýat Dermanhana müdirliginiň, Balkanabat şäher 1-nji saglyk ögüniň, Balkan welaýat saglygy goraýuş Awtoulaglar kärhanasynyň kiçi futbol toparlary degişlikde 1-nji, 2-nji we 3-nji orunlara myna-

syp boldular. Baýrakly orunlara mynasyp bolan toparlara we eminer toparyna Balkan welaýatynyň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň Hormat hatlary, Saglygy goraýuş işgärleriniň kärkeşler arkalaşygynyň Balkanabat şäher Geňeşiniň ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

✓ Balkanabat şäheriniň saglygy goraýuş işgärleriniň arasynda sportuň şaşka görnüşini boýunça ýaryş geçirildi. Ýaryşda Süleýman Melikow (Balkan welaýat saglygy goraýuş Awtoulaglar kärhanasynyň sürüjisi), Wepa Baýrammämmedow (Balkanabat şäher arassaçylyk we keselleriň ýaýramagyna garşy göreşmek gullugynyň lukmanyň kömekçisi), Ýusup Hydyrow (Balkan welaýat Enäniň we çaganuň saglygyny goraýuş merkeziniň hirurgiýa bölüminiň çaga hirurg lukmany) baýrakly orunlara mynasyp boldular. Baýrakly orunlara mynasyp bolan şaşkaçylara Saglygy goraýuş işgärleriniň kärkeşler arkalaşygynyň Balkanabat şäher Geňeşiniň Hormat hatlary we ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy.

Osman HAJYÝEW,
Balkan welaýatynyň bedenterbiýe we sport
baradaky Baş müdirliginiň 1-nji sport
mekdebinin usulyýetçisi.

CLOSING CEREMONY OF 5TH WORLD NOMAD GAMES IN ASTANA

✓ The 5th World Nomad Games closed in the capital of Kazakhstan.

The Closing Ceremony of the 5th World Nomad Games took place in Astana. The 5th World Nomad Games brought together over 2,500 participants from 89 countries. According to preliminary estimates, hundreds of thousands of people visited the Games. They were residents of the city and tourists from other regions of Kazakhstan and foreign countries.

At the Games, Turkmenistan was represented by 29 athletes. They ranked 8th in the team medal standings. This year, the World Nomad Games programme featured 21 sports, including national types of wrestling, goat fighting (kokpar), horseback riding, falconry, power and intellectual competitions, as well as the cultural programme in the Nomadic Universe ethno village. The total prize fund was about \$520,000.

Kazakhstan took a lead in the medal standings with 112 medals, including 43 gold, 32 silver and 37 bronze. Kyrgyzstan took second place. The Kyrgyz athletes won 65 medals: 19 gold, 21 silver and 25 bronze. The Russia team ranked third in the medal standings, winning 49 medals: 12 gold, 12 silver and 25 bronze. The largest number of athletes came from the regions of

Kazakhstan – 195. 172 athletes arrived from Kyrgyzstan, and 144 athletes – from Russia.

The largest number of athletes took part in the Kazakh kuresi tournament – 266. More than 100 vehicles were used during the Games. More than 1,600 volunteers helped the participants and guests of the event.

The baton of the Nomadic Games was handed over symbolically during the Closing Ceremony. The next Games will

take place in Kyrgyzstan in 2026 – the founding country of this sporting event.

The 1st World Nomad Games took place in Cholpon-Ata on the shores of Lake Issyk-Kul in Kyrgyzstan. Kyrgyzstan has hosted the Games three times: in 2014, 2016 and 2018. The 4th World Nomad Games were held in the Turkish city of Iznik in 2022. There, about 3,000 athletes from 82 countries competed in 13 sports.

www.sportcom.gov.tm

DÖWLETLILIGIMIZIŇ SYNMAZ BINÝADY

✓ Il-ulsuň bilen geňeşip, beýik tutumlara başlamak ýaly asylyly döpler türkmen halkynyň asyrlarboýy dowam edip gelýän ýörelgeleriniň biridir. Müňýyllyklara uzaýan şöhratly taryhymyzyň şaýatlyk edişi ýaly, türkmen jemgyýetinde maslahatlardyr geňeşler ýurdy dolandyrmagyň möhüm guruly hökmünde kämilleşdirilip gelnipdir. «Halkda Hakyň ady bar», «Geňeşli ýerde kemlik ýok, geňeşsiz ýerde — deňlik» diýen ýaly ençeme atalar sözleri asyrlar içre özüniň ähmiýetini hem täsirini ýitirmän gelýär.

Mundan müňlerçe ýyl ozal Oguz han atamyz türkmeniň ýigrimi dörd boýuny döwre guradyp, bir ojagyň başynda beýik döwleti dolandyrmagyň düzgünlerini salla salyp çözüpdir. Gorkut ata zamanynda türkmen begleri islendik meseläni il bolup çözmek üçin, agzybirlikde geňeşdirler. Mundan ýüzlerçe ýyl ozal Togrul begdir Çagry beg Beýik Seljuk döwletini döredende Mäne baba ýaly pirleri, ol döwle-

te dahylly bolan uly-kiçi il-ulsy çagyryp, maslahat edipdirler.

Bu günki gün hem türkmen halky Magtymguly Pyragynyň «Berkarar döwlet istärin» diýip arzuwlan ýurdunda bir supranyň başyna jem bolup, Gahryman Arkadagymyzyň parasatly başlangyçlary we hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallalary netijesinde il-ýurt, döwlet ähmiýetli meseleleri geňeşýär. Türkmenistan döwletimiziň has-da öňe ilerlemegi, halkymyzyň bagtyýar hem bagtly durmuşda ýaşamagy ugrunda Türkmenistanyň Halk Maslahaty bimöçber işleri durmuşa geçirýär.

Halk Maslahatynyň işi Türkmenistanyň halkara abraýynyň has-da belende galdyrylmagyna we onuň parahatçylyk döredijilik, hyzmatdaşlyk we özara düşünişmek merkezi hökmünde ykrar edilen ornunyň berkidilmegine ýardam edýär. Hormatly Prezidentimiziň bu adalatly döwlet syýasaty adam mertebesiniň ýo-

karlanmagyna, ilatyň ýaşauyş-durmuş ýagdaýynyň ýokary derejede saklanlymagyna, erkin we adalatly jemgyýetiň gurulmagyna gönükdirilendir.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda hem Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisi 24-nji sentýabrda Aşgabat şäherindäki Maslahat köşgünde geçiriler. Eziz Watanymyzy, mähriban halkymyzy nurana geljege alyp barýan Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň halk bilen maslahatlaşyp, badalga berýän täzeçil başlangyçlary, beýik tutumlary diňe rowaçlyklara beslensin! Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisiniň işine hem uly üstünlikler hemra bolsun!

Döwran GARAÝEW,
Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň
Balkan welaýat gümrükhanasynyň
harby gullukçysy, podpolkownik.

MYRAT ANNAÝEW — MERKEZI AZIÝADA ILKINJI

✓ «Altyn asyryň» tejribeli futbolçysy Myrat Annaýew AFK-nyň kuboklarynyň täze möwsümünde Merkezi Aziýa wekilçilik edýän toparlaryň arasynda tapawutlanan ilkinji futbolçy boldy. Bu waka sport jemgyýetçiliginiň ünsüni çekdi.

Myrat Annaýewiň AFK-nyň ikinji derejeli Çempionlar ligasynda yklym ýaryşlarynda üç gezek çempion bolmagy başaran «Eýr Fors» (Yrak) toparynyň derwezesinden owadan gol geçirendigini ýatladyr. Sport neşirleri Merkezi Aziýada «Pahtakor», «Nasaf», «Istiklol», «Rawşan» ýaly düzüminde millionlarça dollarlyk oýunçylary bolan toparlaryň bardygyna garamazdan, ilkinji goly «Altyn asyryň» oýunçysynyň geçirmegini toparyň ulý üstünligi hasapladylar.

✓ «Altyn ssyr» AFK-nyň ikinji derejeli Çempion ligasynyň toparçalaýyn tapgyrynda ilkinji duşuşygyňy geçirdi. Yrak döwletniň paýtagty Bagdat şäheriniň «Al-Madina» halkara stadionynda AFK-nyň ikinji derejeli Çempionlar ligasynyň 1-nji tapgyrynda AFK-nyň kubogynyň 2018-nji ýuldaky eýesi «Eýr Fors» topary Türkmenistanyň «Altyn ssyr» kubuny kabul etdi. Oýun 2:1 hasabynda ýer eýeleriň peýdasyna tamamlandy. Duşuşygyň birinji ýarymy 0:0 hasabynda tamamlandy.

Ilkinji ýarymyň eýüäm 5-nji minutda Karlos Salazar gol urup, hasaby açdy — 1:0. 70-nji minutda «Altyn asyryň» hüjümçisi Myrat Annaýew owadan gol geçirip, hasaby deňledi — 1:1. Ýer eýeleriň hüjümçisi Hiran Ahmed duşuşygyň 79-njy minutynda oýna girip, 89-njy minutda oýnuň ýeňiş goluny tora saldy — 2:1.

«B» toparçanyň ugurdaş duşuşygynda Saud Arabystanyň «Al-Tawun» topary myhmançylykda «Al-Haldiýadan» 3:2 hasabynda üstün çykdy.

Toparçada 2-nji tapgyryň duşuşyklary 2-nji oktýabrda geçiriler. Şol gün «Al-Tawun» «Eýr Forsyň» myhmany bolar, «Altyn ssyr» bolsa «Aşgabat» köpugurly stadionynda «Al-Haldiýany» kabul eder.

www.jankoyer.com.tm

KEŞDEÇILIK SUNGATYNA SARPA

✓ Keşdeçilik sungaty hakynda söz açylanda, nusgawy şahyrymyz Mämmetweli Keminäniň:

**Meniň dilim, seniň eliň hünäri,
Nusga bolup galsyn ilden-illere**

— diýen goşgy setirleri bada-bat ýadyňa düşýär. Öz kökünü gadymyýetden alyp gaýdýan türkmen zenanlarynyň on barmagyň hünäri bolan el işleri halkymyzyň gadymylygyny subut edýän sungatlarynyň biri bolmak bilen, ol türkmen tebigatynyň özboluşly gözelligini siňdiren keşdelerdir. Türkmen keşdeçilik sungatynyň ÝUNESKO-nyň Adamzadyň maddy däl medeni mirasynyň sanawyna girizilmegi bu sungatyň kämilligi bilen nesilden-nesle geçip mynasyp dowam etdirilýändigine güwä geçýär. Asylyly, elleri işli ene-mamalarymyz özleriniň we nesilleriniň, ýagny ogul-gyzlarynyň egin-eşiklerini öz milli nagyşlarymyz salnan keşdeleri bilen bezäpdiler. Olar oylan çagalarynyň ezýaka köýneklerini, kellelerine geýdiren başgaplaryny — sümmenleri, tahýalary el işleri bilen bezäpdiler. Gyz çagalaryna gültahýalary, köýnekleriniň ýakalaryny keşdeläp bezäp, olara öz ýürek mähirlerini siňdiripdiler. Şeýdibem, öz nesillerine asylyly görüm-görelde görkezipdiler, edep-terbiýe beripdiler.

Keşde çekmäge imrigip ugran döwürlerim «akmaýany», «sünüşük» nagyşyny ýerbe-ýer, dogry ýerine ýetirjek bolup, alada galýanymy gören ejemiň: «Iňňe bilen çalaja garbap almalydyr, şeýle edeniňde, gaýmaň hem, nagyşyň hem has nepis bolar» diýip öwredýäni, aýdyp beren rowaýatlary häzir hem gulagymda ýaňlanýar.

Gyzjagazlar ýumuşa ýarap başlanlarynda olaryň eline iňňedir sapak beripdirler, mata bölejiklerine köjüme etmegi öwredipdirler. Köjüme bir halkadan edilipdir, keşdäni bolsa iňňäni iki halkadan geçirip edipdirler. Ene-mamalarymyz gyz çagalaryna şeýdip, ýö-

nekeýden başlap, soňra çylşyrymly sanjymlary ýerine ýetirmegi öwredipdirler. Ilki üzüler, ýagny üç bölek dörtburç keşde, soň üzülmez, dört bölek hem-de yzy üzülmeýän keşde çekmegi, ondan soňra bolsa «tegbent» atly has çylşyrymly keşde çekmegi ündäpdiler. Tahýanyň depesine «gülyäýdy» nagyşy, etegine bolsa «tegbent» bilen gül nagyşlary salynýar. Ene-mamalarymyzyň döreden şeýle ajaýyp nagyşlary öz gözbaşyny asyrlaryň çuňluklaryndan alyp gaýdýar. Häzirki döwürde keşdeçilik sungaty ýurdumyzyň ähli ýerlerinde giňden ýaýrapdyr. Millilige berilýän ünsüň ýokartlanmagy bilen, inçe el işimiz bolan keşdeçilik öz gymmatyny ýitirmän, eýsem, öňkünden-de kämil derejähä ýetirildi, has-da döwrebaplaşdy. Keşdeçilik hünäriňiň ussatlary sungatyň bu görnüşiniň üsti bilen nusgawy nagyşlary döredýärler. Keşdeleriň gadymy asyl nusgalaryny saklamak bilen, olara täze öwüşgin çäýýärlär. Halkymyzyň keşdelere, lybaslara bolan islegi barha artýar. Keşdelenen lybaslarynyň, önümleriň sany hem günsaýyn köpelýär.

Gadymdan gözbaşly türkmen keşdeçilik sungaty bu günki gün ezber türkmen gyz-gelinleri tarapyndan mynasyp derejede dowam etdirilýär. Halkymyzyň bu ajaýyp sungatynyň kämilleşmegine, ösmegine hem-de halkara derejede ykrar edilmegine giň ýol açan Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, beýik işleri üstünliklere bestensin!

**Dünjähä GAÝYPGULYÝEWA,
Köneürgenç etrabyndaky
51-nji orta mekdebiň mugallymy,
mekdebiň ilkinji ýaşlar guramasynyň başlygy.**

Güýz paslynyň gelmeği bilen ýurdumyza baş baýramymyza — mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllyk şanly senesine hem-de Halk Maslahatynyň mejlisine taýýarlyk işleri has gyzgalaňly häsiýete eýe boldy. Redaksiýamyza gelýän hatlaryň aglabasynda baýramçylyk mynasybetli guralýan ýaryşlardan we duşuşyklardan söhbet açylýan bolsa, ýene birnäçesinde ýaşlaryň durmuşy hakynda gürrüň berilýär. «Ýol hereketiniň howpsuzlygy — ömrümüzüň rahatlygy» atly biraýlyk hakyndaky habarlar hem sentýabr aýynyň dowamynda gelýän hatlarda iň kän ýüzlenilen temalaryň biri bolup durýar.

☑ Sport mekdeplerinde we etrapdyr şäherlerdäki bedenterbiýe we sport bölümlerinde ýaşlaryň arasynda sagdyn-durmuş ýörelgesini wagyz etmek, olary köpçülikleýin sporta çekmek boýunça gyzgalaňly iş alnyp barylýar. Sport ulgamynyň hem-de ýurdumyzyň jemgyýetçilik guramalarynyň hünärmenleri ähli ulgamlardaky işlerde işjeňlik görkezýärler.

TMÝG-niň Gyzyrlabat etrap Geňeşiniň başlygy Nury Nuryýew, şol Geňeşiň guramaçylyk bölümüniň müdiri Şöhrat Mäm-methanow bilen esasy hünärmeni Gülruh Nazarowa hem ýurdumyza alnyp barylýan ýaşlar syýasatyndan, ýaşlar barada edilýän aladadan, ýaş nesliň gazanyan üstünliklerinden söhbet açýan çykyşlaryny ýollapdyrlar.

TMÝG-niň Wekilbazar etrap Geňeşiniň başlygy Nagmat Hümmedowyň, şol Geňeşiň bölüm müdiri Döwlet Baýramowyň hem-de guramaçylyk bölümüniň sanly ulgam boýunça esasy hünärmeni Hajar Garryýewanyň, TMÝG-niň Türkmenbaşy şäher Geňeşiniň sanly ulgam boýunça esasy hünärmeni Aýperi Atahallyýewanyň, TMÝG-niň Balkanabat şäher Geňeşiniň Guramaçylyk bölümüniň sanly ulgam boýunça esasy hünärmeni Aýgül Işanmämmedowanyň, TMÝG-niň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap Geňeşiniň ulu buhgalteri Rüstem Hojanepesowyň

HATLY BUKJALAR HABAR BERÝÄR

iberen hatlarynda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisine görülyän taýýarlyk hakynda gürrüň edilýär.

TMÝG-niň Halaç etrap Geňeşiniň guramaçylyk bölümüniň hünärmeni Gandym Wellekow, şol Geňeşiň ulu buhgalteri Merjen Gurbangulyýewa hem-de bölüm müdiri Aziz Rozymuradow, TKA-nyň Gyzyrlabat etrap birleşmesiniň esasy hünärmeni Aýnagözel Muhammedowa dagy bolsa mukaddes Garaşsyzlygymyzy dabaralandyrmak maksady bilen guralýan baýramçylyk çärelerinden galan täsirlerini okyjylar bilen paýlaşyp bermegimizi haýş edipdirler.

Bäherden etrap bedenterbiýe we sport bölümüniň başlygy Täçmyrat Şyhberdiyew, TMÝG-niň Etrek etrap Geňeşiniň başlygy Mukam Çüriýew, TMÝG-niň Tejen etrap Geňeşiniň başlygy Aşyrberdi Aýdogdyýew, TMÝG-niň Kerki şäher Geňeşiniň başlygy Arzuw Rahmanowa, TMÝG-niň Baýramaly etrap Geňeşiniň başlygy Hojamyrat Akmyradow ýurdumyza alnyp barylýan her bir döwletli başlangyçlara gyzgyny bilen seslenip, özleriniň ýolbaşçylyk edýän guramalarynda wagyz-nesihat işini guramaçylykly alyp barmak üçin tagalla edýändiklerini hatlarynda beýan edýärler.

TMÝG-niň Esenguly etrap Geňeşiniň guramaçylyk bölümüniň sanly ulgam boýunça

esasy hünärmeni Alfiýa Şemmiýewanyň, şol Geňeşiň guramaçylyk bölümüniň esasy hünärmeni Abat Mämmedowanyň hem-de ulu buhgalteri Bagtyýar Matdyýewiň ýazan hatlarynda Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli geçirilýän duşuşyklar, ýol hereketiniň howpsuzlygyna bagyşlanan wagyz-nesihat çäreleri, şeýle-de edebi-döredijilik bäsleşikleri şöhlelendirilýär.

«Türkmenistan Sport» halkara žurnalynyň elektron salgysyna gelýän habarlar, döp bolşy ýaly, «7/24.tm» hepdelik elektron goşundymyz arkaly okyjylar bilen paýlaşylýar. Bizniň neşirimizde, esasan, sagdyn durmuş ýörelgesiniň, Olimpiýa hereketiniň, hereketli oýunlaryň, bedenterbiýe we sporty ösdürmegiň möhüm ugurlarynyň öňe sürülýändigini nazara alnyp, şol temalardaky çykyşlaryň redaksiýamyza ugradylmagyna garaşýarys. Muňa garamazdan, okyjylar we işjeň awtorlarymyz öz hatlarynda gündelik durmuşymyza şaýat bolýan buy-sançly wakalarymyzyň her biri hakynda ýazan çykyşlaryny elektron salgymyza ugradýarlar. Bizem neşir bilen okyjynyň arasyndaky gatnaşygyň has-da pugtalanmagy hakyndaky hakykatdan ugur alyp, şol hatlara «Hatly bukjalar habar berýär» atly şygar astynda taýýarlan sahypamyzdan orun berýäris.

«7/24.tm»

SPORT DIPLOMATIÝASY: TALYPLAR SPORTUNYŇ HALKARA GÜNI

✓ 2024-nji ýylyň 13 — 23-nji sentýabr aralygynda Türkmenistanyň Garaşsyzlygynyň şanly 33 ýyllyk baýramy we Talyplar sportunyň halkara güni mynasybetli Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda «Sport mümkinçilikleriniň we üstünlükleriniň ýurdy bolan Watanymyzda talyplar sporty ösüş ýolunda» diýen at bilen meýilnamalaýyn çäreler toplumu guraldy.

13-nji sentýabrda «Ýokary okuw mekdeplerinde bedenterbiýe we sport işlerini kämilleşdirmek hem-de ýaşlaryň fiziki işjeňligini ýokarlandyrmak» diýen ugur boýunça ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň sport klublarynyň gatnaşmagynda Sportuň olimpiýa görnüşleri fakultetiniň mejlisler zalynda okuw maslahaty guraldy.

14 — 23-nji sentýabr aralygynda institutymyzyň Sportuň Olimpiýa görnüşleri fakultetiniň köpugurly sport toplumynda ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda sportuň woleýbol, basketbol, futzal görnüşleri boýunça ýaryşlar geçirildi. Oňa institutymyzyň talyplar sport klubunyň türgenleri hem işjeň gatnaşdylar.

20-nji sentýabrda institutunyň mejlisler zalynda «Talyplar sportunyň halkara güni: sport diplomatiýasy parahatçylygyň dialogydyr» diýen at bilen ylmy-amaly maslahat geçirildi. Bu ylmy amaly maslahatyň açy-

lyş dabarasyny wideoaragatnaşyk arkaly ÝUNESKO-nyň Sport bölüminiň başlygy jenap Filip Müller-Wirtiň «ÝUNESKO-nyň sport ulgamynda amala aşyrylan işleri» diýen ugur boýunça çykyşy bilen başlandy. Maslahatyň açylyş dabarasynda Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň rektory, pedagogika ylmymlarynyň kandidaty Hydyr Nunnaýew «Arkadagly Gahryman Serdarymyz we milli Liderimiz bilen sport diplomatiýasy dabaralanýar» diýen ugur boýunça çykyş edip, soňky ýyllarda ýurdumyza talyp sportuny ösdürmekde amala aşyrylan toplumlaýyn işler bilen tanyşdyrdy.

Soňra Bedenterbiýäniň, sportuň nazaryýeti we usulyýeti kafedrasynyň müdiriň wezipesini wagtlaýyn ýerine ýetiriji, uly mugallym Allamyrat Goçow, bu kafedranynyň mugallymy Tawus Meredowa, institutunyň Talyplar sport klubunyň ýolbaşçysy Serdar Gurdow, Sport fakultetiniň 2-nji ýyl talyby Jeren Ibragimowa çykyş edip, ylmy-amaly maslahatyň umumy mejlisiniň jemini jemlediler. Maslahat soňra bölümçelerde dowam etdi.

Ylmy-amaly maslahata, şeýle hem onuň ýapylyş dabarasyna gatnaşanlar sagdyn durmuş ýörelgelerini, köpçülikleýin bedenterbiýäni we sporty wagyz etmek babatda dünýä nusgalyk işleri amala aşyrylan Gahryman Arkadagymyza,

Arkadagly Gahryman Serdarymyza uzak ömür, jan saglyk, döwletli işlerinde hemişe üstünlük arzuw etdiler.

Durdygözel AMANOWA,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň Sportuň köpçülikleýin görnüşleri kafedrasynyň öwreniji mugallymy.

AŞGABAT ŞÄHERINIŇ SAÝLAMA ÝARYŞY

✓ Ýakynda Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň guramagynda «Olimp» orta mekdebinin zalynda 2012-2013-nji we 2014-2015-nji ýyllarda doglan ýetginjekleriň we ýaşlaryň arasynda dzýudo boýunça Aşgabat şäheriniň saýlama ýaryşy geçirildi.

Ýaryşa Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň 1-nji, 2-nji, 3-nji, 4-nji, 14-nji sport mekdeplerinden türgenler gatnaşdylar. 2012-2013-nji ýyllarda doglan türgenler 24 kilogram, 27 kilogram, 30 kilogram, 34 kilogram, 38 kilogram, 42 kilogram, 46 kilogram, 50 kilogram, +50 kilogram agram derejelerindäki baýrakly orunlar üçin özara güýç synanyş-

dylar. Ýaryşlara görkezilen agram derejeleri boýunça jemi 92 türgen gatnaşdy.

2014-2015-nji ýyllarda doglan türgenler 21 kilogram, 24 kilogram, 27 kilogram, 30 kilogram, 34 kilogram, 38 kilogram, 42 kilogram, 46 kilogram, +46 kilogram agram derejelerinde özara bäsleşdiler. Bu ýaryşlara agzalan agram derejeleri boýunça jemi 80 türgen gatnaşdy.

Bu saýlama ýaryşda Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň 4-nji sport mekdebinin türgenleri hem görelde çykyş etdiler. Ýaryşyň jemleri boýunça 2012-2013-nji ýyllarda doglan türgenleriň arasynda mekdebin türgeni Emir-muhammet Amanow 42 kilogram agram

derejesinde 1-nji orna, Muhammetaly Jumaýew 46 kilogram agram derejesinde 1-nji orna mynasyp boldular.

2014-2015-nji ýyllarda doglan türgenleriň arasynda 4-nji sport mekdebinin türgeni Hezretaly Amanow 24 kilogram agram derejesinde 1-nji orny eýeledi.

Ýaryşda ýeňiji bolan türgenleri sport mekdebinin dzýudo boýunça tälimçisi Amanmyrat Amanow taýýarlady.

Guňa ORAZOWA,
Aşgabat şäheriniň bedenterbiýe we sport baradaky Baş müdirliginiň 4-nji sport mekdebinin instruktur-usulyýetçisi.

RELEASE OF THE 20TH ISSUE OF THE ARKADAGLY ÝAŞLAR MAGAZINE

✓ The jubilee 20th issue of the Arkadagly Ýaşlar Magazine of Magtymguly Youth Organization of Turkmenistan has been published. The jubilee issue of the electronic publication coincided with its eighth issue this year.

Twenty issues are not many for one edition. But despite this, from the first issue, the magazine, published in the first month of the year «Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar», in a short period of time won great love and aroused great interest among readers. It should be especially emphasized that it has become a ground for publications by Turkmen youth and a platform for discussions. At the same time, the magazine offers its readers a wide range of new interesting articles and literary works.

The introductory article of the editor-in-chief of the electronic magazine is devoted to the Caspian Sea Day celebrated on August 12. The article «Uly jemagatlar, uly geneşler» draws the readers' attention to the significance of the meeting of the Halk Maslahaty of Turkmenistan to be held this month.

The participation of the delegation of Turkmen youth in the international educational conference for young volunteers, which was held in the Kyrgyz Republic last month and was devoted to the volunteer work in the member and observer countries of the Organization of

Turkic States, is reflected in the article «Halkara hyzmatdaşlygy ösdürmekde ýaş meýletinçileriň orny». The first article in English, published in the anniversary issue of the magazine, covers the present day of the Turkmen-Korean relations in the sphere of science and education.

As the title of the article «Täze okuw ýyly — täze başlangyçlaryň binýady» suggests, the first day of autumn is the beginning of a new academic year. The magazine's pages also feature articles by young teachers about their impressions of the first lessons of the new school year.

The articles «Talyplik ýyllary — uly mümkinçilikleriň döwri» and «Medeni mirasyň hukuk goraglylygy» in the new issue of the publication are also very expressive. The first article in Russian talks about the main values of Turkmen culture. The article published on these pages in English emphasizes the importance of the Caspian Sea in strengthening friendship among peoples.

The electronic edition continues with the article «Sanly ykdysadyýet — ösüşiň aýdyň kepili». The article «Hytay dili: sözüň şekil bilen sazlaşygy» will also be of interest to those who want to learn Chinese. The series of speeches, devoted to the 300th birth anniversary of Magtymguly Pyragy, continues with the article «Köňüleriň şahyry». The author of the article «Yunus Emrâniň eserlerinde ruhy-ahlak ýörelgeleri» cites specific amples of the problem dis-

cussed in the article.

Articles «Bagtyň açary», «Iň baý adamyň iň gadymy syry: nädip baýamaly?» (George S. Clason's book The Richest Man in Babylon), «Kitap — dünýä syrynyň açary» and «Göwündäki daşlar» inspire readers to new ideas and make them think deeply.

Articles in the English language about the best parts of the world for travelling can captivate readers no less than the previous ones. And it is all the more pleasant that their list provided in the article begins with the Avaza national tourism zone in our country.

The article in the Russian language about the unique features of the summer takes readers back to summer memories. When you say «summer», the first thing that comes to mind is our gem Avaza, which makes memories sweeter.

Traditionally, the issue ends with information on the winner of a competition «Yaş waspçy» and a beautiful photo collage. The photo collage reflects an exhibition-fair «Kids Expo: Ähli zat çagalar üçin» that recently took place in the capital.

**By translated Jeren SAPAROVA,
A graduate student, Dovletmammed
Azadi Turkmen National Institute
of World Languages**

ÇÖL TAPMAÇASY

✓ Hindi edebiýatynda «çöl tapmaçasý» diýen at bilen köne ýordum ýaýrap, onda derýanyň çöle syýahaty hakynda aýdylýar. Derýa dünýäni söküp gelýär. Ýöne ol çöle gelende, ýol aşyp bilmeýär, onuň bar suwuny çäge özüne siňdirýär.

Alaçsyz bolup durka hem çölüň jümmüşinden oňa bir owaz gelýär: «Şemal çölden geçip bilýär, sen näme üçin çöle geleniňde togtadyň?!». Derýa çägäniň suwuny özüne siňdirip, ony ýerinden hem gozgatmadygyny, özüniň şemal ýaly ýokary galyp bilmeýändigini aýdýar.

Şonda owaz oňa ýene: «Sen şu bolşuňa ýa batgalyga öwrülersiň, ýa-da ýitip gidersiň. Çölden geçip bilmersiň. Iň gowusy, Şemala garaş! Goý, ol seni gitmeli ýeriňe alyp gitsin» diýýär.

Derýa ynjalysyzlanýar: — Be-e, men oňa nädip aýdaryn?!.

— Şemala özüňi alyp gitmek üçin erk ber!».

Bu jogap derýanyň lapyny keç edýär. Henize çenli ony beýdip alyp giden ýok. Derýa köp oýlanýar. Bir gezek ony ýitirdigi, ol gaýdyp gelmez öýdýär.

Şonda çäge oňa: «Şemalyň işi suwy asmana göterip, soň ýene-de öňki durkuna gaýtarmak. Şemal alyp gidýär we ony ýaguş-ýagmyra öwürýär» diýýär.

Derýa şonda-da ikeriňlenýär. — Munuň çyndygyny men nädip bileýin?

Şonda çäge oňa şeýle diýýär:

— Onda oýlan-da oturyber, aslyky bolşuňdan derek galmaz.

— Belkem, men indi diňe öňkim ýaly uly derýa bolmarýn — diýip, derýa sowal berýär.

Şonda çölden eşidilýän owaz oňa näme etse-de, öňküsi ýaly bolup bilmejekdigini aýdýar. — Häzir sen derýamy beri?! Özüňden näme galdy?! Oýlan!

Derýa bu hasratly duýga köp wagtlap başyny aldyrýar.

— Dogrudanam, öňki durkum özgerdimikä?! Meniň sypatym hem üýtgändir — diýip, howsalaly oňa çümýär. Şonda ol öz süňňünden eý-ýäm şemala bölüp berendigi hakynda pikir edýär. Ol geňirgenip durka-da şemal ony eda bilen ýerden alyp gidýär. Şemal ony şeýle bir mylaýymlyk bilen göterýär welin, ol özüniň nirdedigini hem göz önüne getirmeýär. Ol asmanda. Birdenem şemalyň gollary eda bilen ony öňki durkuna gaýtaryp getirýär. Şonda derýa köp zat öwrenýär.

Çäge bolsa oňa:

— Men ähli zady görüp otyryn. Şonuň üçinem muny bilýärin. Men dagyň eteginde, derýanyň kenarynda näme bolýandygyny synlaýaryn.

Gündogarda durmuş akymynda kürelemekgi dowam etmek üçin bellenen ýoluň manysy çägedäki yzlardadyr diýilmegi şu gadymy ýordum bilen baglanyşyklydyr.

**Allamyrat DÖWLIÝEW,
Ak bugdaý etrabyndaky
17-nji orta mekdebiň türkmen dili we
edebiýaty mugallymy.**

MAGTYMGULY, HALK ÝADYNDAN AÝRYLMA

* * *

Ne ajap-ajap närsedir bu dert ile pyrak maňa,
Janymy hoşnut eýledi uşk halaty — durak maňa.

Eger kim renji bar ise, derdine derman istesin,
Kesdi meniň bu renjimi, derman oldy bu dert maňa.

Uşk oduna ýanar iseň, köňüllere girer iseň,
Garaňkylyk aýdyň ola, ne kandilu-çyrak maňa.

Gökden inen dört kitaby günde müň gez okyr iseň,
Aryplara müňkür iseň, didar yrak senden ýaňa.

Misgin Ýunus arylara tekepber olma, toprak ol,
Toprakdan biter ähli gül, gülüstandyr toprak maňa.

* * *

Meniň köňlüm, gözüm uşkdan doludyr,
Dilim söglär ýary, ýüzüm suwludyr.

Ut agajy deýin ýanar wujudym,
Tütünim göklere seýran ýelidir.

Çokal-jöwşen bu uşk oduna dözmez,
Oký jana batar, keser ýalydyr.

Seniň uşgyň deňiz, men bir balyjak,
Balyk suwdan çyksa heman ölüdir.

Okýram beýdimi ene dilimde,
Beýdim şirin, dile her dem geledir.

Seni söýenleriň bolarmy akly,
Bir dem akyl bolsa, her dem dälidir.

Ýunus, sen Tapdyga kylgyl dogalar,
Aşyklar meýdany Arşdan uludyr.

**Türk dilinden terjime eden
Keçik SAHATLIÝEWA,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport
institutynyň Sport fakultetiniň talyby.**

Ýunus Emre gadymy Türkiýe topragynda ýaşap geçen, türkmen hem-de türk nusgawy edebýatlarynyň iň görnükli wekilleriniň biri, beýik şahyr, gumanist hem-de filosofdyr.

Ýunus Emräniň gazal, goşuk görnüşlerinde düzülen şygyr bentlerinde halklyk, gadymy oguznamaçylyk däpleri, şahyryň dili bilen aýdylanda, dünýäde iň gymmatly närseler bolan ynsan, ynsan göwni, halatly duýgy bolan uşk, uşky dünýäniň jümmüşinde duran dost, olaryň ählisine ýetmek üçin ylmyň, alymlara sarpa goýmagyň zerurlygy bilen bagly aýdylan çeper we pelsepeleýin beýanlar setirden-setire geçip, okyjynyň iň näzik, iň gözəl ruhy barlygy bolan köňlüne siňýär.

Biz şahyryň dürli ýyllarda doganlyk Türkiýe Respublikasynda neşir edilen «Ýunus Emre metni», «Diwan» atly neşirlerinde ýerleşdirilen şygýrlaryň ikisini türk dilindäki nusgasyndan türkmen diline geçirip, okyjylara ýetirýäris.

ÝUNUS EMRE

DUFU

MAGTYMGULY:

Ýolda ölüp galsam, ýola atsalar,
Razy men üstümden basyp ötseler,
Magtymguly diýip adym tutsalar,
Gören göz jort atar, eşden gulaga.

OT BASAN KENARLAR. AWARA ŞEMAL

Ot basan kenarlar. Awara şemal.
Ýekesirän gaýyk gijede heman,
Asman giňişligin ýyldyzlar büräp,
Şöhle salýan derýa. Aý Gökden garap,

Aýdyň! Adym munda galarmy baky?!
Ömür goýman mydam bagrym parada.
Ýa uçar guş bolup, bijämiň haky,
Boş agyp-dönmekmi Ýer-Gök arada.

ÇYRLAK

Saýgartmaz, pynhana döner,
Otlukda çyrlaýan çyrlak.

Ýañlanar, ýürege dömer,
Zarynja owazy, çyrlap.

Saz eder meýdan pestine,
Gijesi öýüňde gürläp.

Gizlener düşek astyna,
Aýdyma hiňlener gürläp.

Gozgaýyp köňül melalym,
Bilemok gözýaşym saklap.

Diýdim: «Ýat edip, halalym,
Bilýänem dälür hiç uklap».

Tarlaryň sazy şunuň deý,
Bilmezdi özüne bekläp.

Uzakda, elkin günü-aý,
Üwrelip, rahat uklap.

**Terjime eden Selbi BABANAZAROWA,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport
institutynyň sport žurnalistikasy
hünäriň talyby.**

**DU FU BEÝIK HYTAÝ
NUSGAWY ŞAHRYDYR.
USSADYŇ ŞYGYR ESERLERI
ÖZLERINDE WATANÇYLYK,
ADAMKÄRÇILIK
MESELELERINIŇ
GOZGALÝANLYGY BILEN
HALKYŇ SÖYGÜSINI
GAZANYPDYR. ILDEŞLERI
ŞAHRY HYTAÝ DILINDE «ŞI
ŞEN», ÝAGNY «ŞYGRYÝETDE
KÄMIL PAÝHAS EÝESI» DIÝIP
ATLANDYRYPDYRLAR.**

**AGRAS, GOÝAZY
SETIRLERDE OLARY
DÖREDIJINIŇ IÇKI DÜNYÄ
GÖZELLIGI, NÄZIKLIGI,
ÝOKARY MEDENIÝETLILIGI,
MAŞGALA, OJAGA BEÝIK
SARPASY DUÝULÝAR.**

ÇŽU DEN:

**Gamyş çatmaň bolar geljegiň paýy,
Kämil şygyr paýhasyňdan,
eýýamlar geçdik saýy.**

GO-MO-ŽO:

**Munda ötegi özüň,
şygyr laň bereketde,
Barmaklaryň uýy mydam
«halkym» diýip hereketde.**

GÜN YRMAN ÝAZYLAN SETIRLER

1942-nji ýylda Aşgabatda Ýazyjylar birleşmesiniň mejlisi geçipdir. Onuň dowamynda çykyş edenleriň arasynda Kijewiň kinostudiýasy bilen türkmen paýtagtyna iberilen belarus ýazyjysy Ýuriý Oleşa hem bar eken. Ol öz çykyşynda türkmen topragyna gelip, goý, ol ýetginjek, ýaşuly ýa zenan bolsun, tapawudy ýok, olaryň her biriniň keşbinde edermenlik görkezmäge ukyby görendigini aýdypdyr. Türkmen topragyna söýgi bilen garan ýazyjynyň «Gün yrman ýazylan setirler» atly kitabyndan parçalary okyjylara hödürlemegi makul bildik.

☑ Eliňizdäki kitaby okyjynyň dykgatyna hödürlemezden ozal, onuň döreýiş taryhyny gürrüň beresim gelýär. Bu möhüm. Sebäbi ol haýsydyr bir böleklerden ybarat bolanlygy sebäpli adaty kitaplara meňzemeýär. Onuň okyja diňe bir düşnüksiz bolman, eýsem olaryň gaharyny getirmegem mümkin.

☑ Kitap awtoryň başgalar ýaly ýazyp bilmeýänem bolsa, ýazyjydygyny özüne ynandyrmagynyň netijesinde döredi...

☑ Bir gezek haçandyr bir mahallar eşiden «Her günde, iň bolmanda, bir setir ýazmaýandan ýazyjy bolmaz» diýen

jümläme başgaça göz bilen garadym. Menem şol düzgüne eýermegi karar edip, şobada şu «setirleri» kagyza geçirdim. Maňa görnüşine görä, uly bolmadyk, ýöne doly gutarnykly parça emele geldi. Bu ýagdaý ertesini günem, ondan soňky günlerem gaýtalanyp, şu «setirleri» ýazyjy başladym.

☑ Çaga wagty bir gezegem batbörek uçurmak başartmady. Hiç kime maslahat sorap ýüz tutmadym. Batbörek uçurmak üçin sapaklary birleşdirmelidigini bilýärdim. Emma nähili ýagdaýda birleşdirmelidigine welin akylym çatanokdy. Batböregiň uçjakdygy ýada geçä meňzeş halda ýerden süýrenjekdigini şol sapaklaryň birleşmesine baglydy.

☑ Bir jiltlik diwan. Uly göwrümlü, daşky sahaby könelişen galyň kitap. Onuň daşky sahaby açyp, elde sahaplanandygyny duýmak kyn däl. Kitap «Puşkin» diýip atlandyrylýardy. Men entek okap bilemok. Şonuň üçin hem entek şahyr, goşgy, saýlanan eser, ýazyjy, duel, ölüm näme, bilemok. Bu Puşkin — ine, meniň ýeke-täk bilýän zadym şol.

Terjime eden
Hojaberdi APBAÝEW.

SANLY ULGAM — ÜSTÜNLIKLERIŇ AÇARY

☑ «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe sanly ulgamyň peýdalaryny raýatlarymyza ýetirmek maksady bilen, Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap häkimligi, TDP-niň Bagtyýarlyk etrap komiteti hem-de Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap Geňeşi, Bagtyýarlyk etrap ÝJUT-i bilen bilelikde guramagynda Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap häkimliginiň mejlisler jaýynda «Sanly ulgam — üstünlükleriň açary» atly wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Bu duşuşyk oňa gatnaşan ýaşlarda ýatdan çykmajak täsir galdyrdy. Olar durmuşyň dürli ugurlarynda netijeli işlemek üçin döredip berýän ajaýyp mümkinçilikleri üçin Gahryman Arkadagymyza we hormatly Prezidentimize alkyş aýtdylar.

Altyn DURDYÝEWA,
TMÝG-niň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap
Geňeşiniň guramaçylyk bölüminiň esasy hünärmeni.

MUGALLYMYŇ ILKINJI BELLIKLERI

☑ Okuwçy ýa mugallym bolmazdan öňinçä hemmämiz adam bolmagy öwrenmeli.

☑ Maksat synpdan synpa geçmek däl, bir zatlar bilmek, öwrenmek.

☑ Öwrenmegiň ýeke-täk ýoly — okamak.

☑ Okamak diňe bilimli bolmak däl, ol aýdyň ertirimize barýan iň ýagty ýoldur.

☑ Geljege barýan ýagty ýolda iň ugtybarly ýoldaş kitapdyr.

☑ Kitapda näçe sahyra bolsa-da, her sahypanyň diňe ýeke üzi bardyr.

Annabeg AÝMAKOWA,
Köneürgenç etrabynyň daşary
jurt dillerine ýöriteleşdirilen
57-nji orta mekdebiniň
mugallymy.

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komiteti

«7/24.tm» — «Türkmenistan Sport»
halkara žurnalynyň hepdelik elektron
goşundysy.

Salgysy: Aşgabat, Saparmyrat
Türkmenbaşy şaýoly, 54.

Telefon: +99312 22-81-38
Faks: +99312 22-77-03
e-mail: turkmenistansport@sanly.tm

A-114801

Žurnaly elektron görnüşde
«turkmenmetbugat.gov.tm» internet
sahypasyndan hem-de «Türkmenmetbugat»
mobil goşundysyndan okap bilersiňiz.

Hojaberdi Apbaýewiň
ýolbaşçylygyndaky «Türkmenistan
Sport» halkara žurnalynyň döredijilik
topary tarapyndan taýýarlanylady.

1-nji sahabyň bezegini ýerine ýetiren
Abdyrahman ROWŞENOW.

ÖYJÜKLI TELEFONY GÖWNEJAY ULANMAK BABATDA MASLAHATLAR

Häzirki zamanda döwrebaap ynsanyň durmuşyny öýjüklü telefonsyz göz öňüne getirmek mümkin däl. Bu enjam bize iş üçin, ýakyn-ýatlar bilen gatnaşyk üçin, internet torý arkaly peýdaly we gyzykly zatlary bilmek üçin gerek. Emma öýjüklü telefona çakdanaşa derejede baglanmak adamyň ünsüni oňlanyşykly we öndürjilikli işden, ýakyn-ýatlary bilen hakyky gatnaşykdan, ýaşlaryň dykgatyny okuwdan we özlerini ruhy hem-de beden taýdan ösdürmekden sowup bilýär. Bu enjamyň ýaýradýan radioýyglyk şöhlelenmeleriniň beýnä köp täsir etmeginiň düwnügi döredýändigini ylmy barlaglar görkezdi. Häzirki döwürde köp alymlar ýatkeşligiň bozulmasy, ünsi jemläp bilmezlik, ýadawlyk, baş aýlanmasy we ukynyň bozulmasy ýaly derdeserleri telefony köp ulanmak bilen baglanyşdyrýarlar. Ýaşlaryň arasynda barha artýan şowakörlüğe hem ep-esli derejede el telefony sebäpkär hasap edilýär. Gulaklyklarda gaty sesli aýdym-saz diňlemek netijesinde eşidişiň peselmegi, telefon enjamyna eglip oturmakdan ýagyryň, eginleriň we boýnuň agyrmagy hem-de kem-kemden arkaň kükermegi, hereketsiz kän oturmakdan agramyň artmagy hem telefona baglanmagyň zyýanly netijeleri bolup durýarlar. Ýöne siz akylly telefonyň, hakykatdanam, peýdaly birgiden artykmaçlyklaryndan özüňizi mahrum etmän, ondan paýhasalaýyk peýdalanmak isleseňiz, adamlaryň telefona aşak baglanmak meseleleri boýunça bilim-tejribesi ýeterlik hünärmenler tarapyndan maslahat berlen şu aşakdaky käbir düzgünleri berjaý etmäge çalşyň.

☑ Gerek bolmajak goşundylary telefonyňyzdan aýryň. Adaty goşar sagadyny we jaňly sagat ediniň. Şunda telefona ýyggy-ýyggydan seretmäge sebäbiňiz azalar.

☑ Nahar edinýärkäňiz telefonyňyza ünsüňizi sowup, iýýän-içýän zadyňyzyň lezzetinden özüňizi mahrum etmäh. Bu, barlaglaryň görkezşiňe görä, artykmaç agram ýygnamagyň hem sebäbi bolup durýar, çünki telefona güýmenip oturyşyňyza biz doýanymyzy duýman, iýip-içmegimizi dowam etdirýäris.

☑ Telefonyň ekranyny aşak edip goýuň. Şonda täze habarlary görmek üçin oňa ýaltaklap oturmasyňyz. Şeýtseniz, gözünüze hem dynç berersiňiz. Munuň enjamyň

uzak hyzmat etmegi üçin hem amatlydygyny hünärmenler tassyklaýarlar.

☑ Telefony kän barmaýan otagyňyzda toga goýuň. Şol gözüňiziň öňünde bolmasa, akyl-huşuňyzda-da azrak orun alar. Ony ýatjak otagyňyzda hem galdyrmajak boluň. Ýogsam ýene oňa güýmenip, ukudan galanyňyzy duýmasyňyz.

☑ Her günde ýerine ýetirýän haýsydyr bir pişäňiz bilen ýanyňyz telefonsyz meşgullanyň. Meselem, günde welosipedli gezelenç edýän bolsaňyz ýa-da pyýadalap dükana gidýän bolsaňyz, telefonyňyzy öýde goýup gidin.

☑ Dost-ýarlar, dogan-garyndaşlar, aýratynam, ata-eneňizdir çagalaryňyz bilen ýygmanyşyp otyrkaňyz telefony biraz wagtlyk unudyň.

☑ Ş ornuňyzda, aýratynam, enjamlary dolandyryýan wagtyňyzda öýjüklü telefony

asla ulanmaň. Bu özüňiziň we işdeş ýoldaşlaryňyzyň ünsüni işden sowup biler, betbagtçylykly hadysalara ýa-da emlägiň zaýаланmagyna getirip biler.

☑ İş wagtynda telefonyňyza gelen jaňlara wagtal-wagtal eliňiz boşan wagtynda jogap bermek üçin telefonyňyzy ses poçtasyňa iberiş düzgüninde goýmak maksadalaýyk bolar.

☑ İşleýän ýeriňizde öýjüklü telefony ulanmak babatda howply zolaklar bar bolsa, olary içgin öwreniň. Ýeňil tutaşýan we partlama howply maddalaryň golaýynda (meselem, ýangyç beketlerinde, nebit önümleri ammarlarynda ýa-da himiýa zawodlarynda) öýjüklü telefonlary ulanmaň.

☑ Kadaly ýagdaýda hem telefon we zarýad serişdesi ep-esli gyzyyp bilýärler. Telefon enjamynyň adam bedenine uzak wagtlap galtaşmagy ýa-da örän ýakyn tutulmagy ýakymsyz syzgylara we deriniň ýanyk almagyna sebäp bolup bilýär. Umuňman, telefon enjamy bilen bedeniň arasy 1 santimetrden ýakyn bolmaly däl.

☑ Öýjüklü telefona gyssagly ýagdaýlarda habarlaşmagyň ýeke-täk serişdesi hökmünde tutuşlygyna bil baglamaň: ol islendik şertlerde her ýere jaň bilen çykmanyňyza kepillik berenok.

Gurt ÜYŞMEKOW,
žurnalist.

СУПЕР ЛИГУ ВСЕ ЖЕ ЗАПУСТИЛИ. И СДЕЛАЛ ЭТО УЕФА

ОБЩИЙ ЭТАП ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ УЕФА СТАРТОВАЛ 17 СЕНТЯБРЯ

✓ Сложно забыть тот апрельский переполюх 2021 года, когда ряд топ-клубов объявил о создании Суперлиги. Помните же, как жестко отреагировали в УЕФА? Грозилось исключить бунтарей из всех возможных соревнований, а представляющим их футболистам — запретить выступать даже за национальные сборные. Шлейф той истории тянется до сих пор — суд встал на сторону Суперлиги и признал ее блокировку незаконной. Но серьезные разговоры о запуске все же поутихли, из реальной угрозы новый супертурнир для УЕФА превратился в призрак, которым чиновников из ассоциации пугают перед сном.

Давайте еще раз коротко о новом формате. Теперь вместо группового этапа — общий, где 36 команд играют в одной группе и проводят по восемь матчей с восемью разными соперниками (по четыре дома и на выезде). Восемь лучших выходят в 1/8; те, кто занял места с 9-го по 24-е, играют в стыковых матчах. Остальные завершают выступления в еврокубках, никакого утешения в виде Лиги Европы.

По сути, Лига чемпионов в новом обличье — это и есть Суперлига, где пыл лучших команд континента соревнуется в едином чемпионате. Понятно, что ЛЧ отличает допуск команд из условных Швейцарии, Хорватии и Словакии, но все же пересечений слишком много: единая таблица, увеличение числа участников, матчей (в том числе с приставкой «топ»).

Число матчей общего этапа ЛЧ (который заменил групповой) увеличено на треть — с 96 до 144, а общий этап завершится лишь в конце января нового года. Очень мелодично переключается с расширением чемпионатов мира и Европы, клубного чемпионата мира. Все это точно повлияет на стратегию клубов по распределению сил по ходу сезона, рискует спровоцировать рост числа травм, да и вообще непредсказуемых последствий может вылезти тонна. Но одно прогнозируем легко — УЕФА

и большие клубы будут зарабатывать больше. И очень похоже, что именно это — главная цель реформ.

По сути, европейские толстосумы получили то, что хотели, — почти гарантированное участие в самом прибыльном футбольном турнире, широченные рамки для выхода в плей-офф (сложно представить, как условная «Барселона» даже при всех финансовых трудностях умудрится не попасть в число 24 лучших), возможность заработать на увеличении числа привлекательных вывесок. Ну и выйти на новые рынки за счет расширения до 36 участников. Однако красной нитью тут проходит все тот же главный лейтмотив — заработок.

Бесспорно, Лига чемпионов нуждалась в обновлении, старый формат изжил себя и стал предсказуемым и скучным. Как часто за последние годы

мы наблюдали противостояния «Реала» — «Ман Сити», например? Или «Баварии» с «Барселоной»? Здорово, что мы больше не увидим спаренных противостояний на групповом этапе, разнообразие — это всегда интересно. Но где гарантии, что для топ-клубов последние туры не станут такой же формальностью, как раньше? Смысл сражаться за первое место, если уже гарантировал себе попадание в восьмерку сильнейших?

Итог — мы имеем гигантский объем футбола из 144 матчей, который отсеет лишь треть команд. А для большинства финиш на 9-24-м местах будет вполне себе удобоваримым результатом, учитывая, что все можно будет исправить в стыковых матчах. Больше интриги или больше игр с минимальными последствиями? Это главный вопрос, на который мы должны получить ответ в ближайшие месяцы.

www.sportexpress.ru

